Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin
PROGRAM TASARISI

TİP ve TKP TARAFINDAN YAYINLANMIŞTIR

4.2561075
R

11C/7302

Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin
PROGRAM TASARISI

TİP ve TKP TARAFINDAN YAYINLANMIŞTIR

İŞÇİ ve SOL HAREKET
ARAŞTIRMA KÜTÜPHANESİ
Sınıflama No: 324.2561075
Demirbaş No: 464

Herausgeber
ERMIS Verlag

■

RWS-Druck
Roland Wilden
4000 Düsseldorf

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ 5
GÜNÜMÜZ DÜNYASI 8
- Savaş ve barış sorunu 8
- Çağımız ve dünyadaki durum 11
- Bölgede durum 15

TÜRKİYE'NİN DÜZENİ VE DURUMU 17
- Türkiye'nin dünyadaki yeri 19
- Kapitalizmin gelişmesi ve özgüllükleri 21
- Ekonomik ve politik iktidar 23
- Devlet, rejim ve oligarşinin politikası 24

BARIŞ VE DEMOKRATİK YENİLENME STRATEJİSİ VE GÜÇLERİ 27
- Stratejik çizgimiz 27
- Barış ve demokratik yenilenmenin toplumsal güçleri 28
- Barış ve demokratik yenilenmenin politik güçleri 31

TÜRKİYE BİRLEŞİK KOMÜNİST PARTİSİ'NİN BUGÜNKÜ AŞAMADAKİ AMACI: BARIŞ VE DEMOKRATİK YENİLENME 34
- Demokratik bir rejim için 36
- Barışçı, egemen bir dış politika için 39
- Ulusal ekonominin korunabilmesi, kalkınma ve modernleşme yoluna koyulabilmek için 42
- Emekçilerin yaşam koşullarının iyileştirilmesi için 44
- Demokratik bir kültür politikası için 46
- Kürt ulusal sorununun adil, demokratik ve barışçı çözümü için 47
- Genel insanlık sorunlarının çözümüne katkıda bulunabilmek için 49

BARIŞ VE DEMOKRATİK YENİLENME İÇİN DİYALOG VE İŞBİRLİĞİ POLİTİKASI 51
TEMEL AMAÇ SOSYALİZM 56
- Sosyalist Türkiye 57
- Kapitalizmden sosyalizme geçiş yolu 61

KOMÜNİST PARTİSİ 64

GİRİŞ

Türkiye Birleşik Komünist Partisi (TBKP), Türkiye işçi sınıfının Marksist-Leninist iki partisi TKP ve TİP'in tek parti olarak birleşmesiyle oluşmuştur. TİP ve TKP'nin birleşmesi, Türkiye komünist hareketi içinde özgün koşullar sonucu doğan politik boşlukların yeni örgütlenmelere yol açmasıyla oluşan ayrılığa son vermesi ve komünist hareketin birliğini sağlaması açısından tarihsel önemde bir olaydır.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin oluşması, aynı zamanda farklı sol parti, hareket ve güçlerin birlikteliği yolunda da ileri bir adımdır. TKP ve TİP'in birleşmesi, yalnızca güçlü bir komünist partisine ihtiyaç duyan işçi sınıfının birliğini kurmasının değil, onun toplumdaki politik, ideolojik ve kültürel etkisini artırmasının, geniş demokratik bağlaşıklıklar oluşturmasının olanaklarını da genişletmektedir.

TBKP, TKP ve TİP'in devrimci geleneklerinin, mücadele deneyiminin, komünist kültürünün günümüzdeki taşıyıcısıdır.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi, halkımızın emperyalizme karşı verdiği Ulusal Kurtuluş Savaşı geleneklerinin, işçi sınıfının barış, ulusal bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm için mücadelesinin, her iki partinin Marksizm-Leninizm ve proletarya enternasyonalizmi temelinde, legal ve illegal koşullarda, parlamento içi ve dışı mücadeleyi birleştirerek, gericiliğin her türlü terörüne ve ideolojik saldırısına boyun eğmeden emekçilerin yaşam çıkarları için yürüttüğü çetin mücadelenin mirasçısıdır.

Öte yandan TBKP'nin ortak mücadele tarihi doğruların yanında yanlışların da yer aldığı bir tarihtir. Program ve politika düzeyinde ortaya çıkan sekter eğilimler, bölünmeler, zaman zaman komünist harekette ciddi zayıflıklara yol açmıştır.

70'li yıllarda TİP ve TKP'nin işçi sınıfının iki ayrı devrimci partisi olarak gelişme ve etkinlik gösterdikleri halde aralarındaki birlik sorununu çözemeyişleri demokrasi mücadelesini zayıflatan bir etken olmuştur. Böylece dünya işçi sınıfı tarihinin ortaya koyduğu şaşmaz ilke ülkemizin örneğinde bir kez daha doğrulanmıştır. İşçi sınıfının partileri arasındaki ayrılıktan yalnızca halkımızın düşmanları yarar sağlarken, birleşmeden işçi sınıfı ve tüm emekçiler kazançlı çıkacaktır. Birliğin alternatifi yoktur.

Olumlu ve olumsuz yönleriyle, çıkarılması gerekli dersleriyle, militan ve liderleriyle bir bütün olarak sahip çıkılabildiği ölçüde, bu ortak tarihin zengin deneyiminden yararlanmak olanaklıdır.

Kurucu önderimiz Mustafa Suphi'den bu yana nice yoldaşımız işkence merkezlerinden, zindanlardan geçti, sınıf mücadelesinde şehit düştü. Komünistler, işçi sınıfının, halkın kurtuluşu için bu kadar ağır baskılara ve sert teröre göğüs germişlerdir.

Ulusal bağımsızlığın kazanılması, barışın ve ulusal egemenliğin korunması, Amerikan emperyalizmine, NATO'ya bağımlılığa karşı, demokrasi için mücadele bilincinin oluşması, demokratik çevrelerde Kürt halkının varlığının, Kürt ulusal sorununun kabul edilmesi, işçi hareketinin sendikal hareketinin gelişmesi, sınıf ve kitle sendikacılığının güçlenmesi, toplumsal ilerlemenin, demokratik ve sosyal hakların sağlanması doğrultusunda elde edilen deneyim ve kazanımlar, TKP'li ve TİP'li yoldaşların katkılarıyla gerçekleştirilmiştir.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi, başta Nazım Hikmet olmak üzere ulusal kültürümüzü zenginleştiren komünist ve ilerici kültür ve sanat emekçilerinin geçmişte ve günümüzde ülkemizin toplumsal ve politik yaşamında oynadığı rolden onur duyuyor.

Komünistlerin yapıcı rolüne değinmeden yazılan Türkiye tarihleri eksik yazılmıştır. Halkımızın mücadelesiyle elde edilmiş, kol ve kafa emeğinin ürünü olan, çalışan insanlarımızın onurlandığı herşeyden komünistler de onur duyuyor.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin bu programı yalnızca TKP ve TİP'in devrimci temellerde birliğini sağlayan bir program değil, aynı zamanda günümüzün sorunlarına yanıt veren yeni politik yaklaşımları sistemleştiren, her iki partinin ortak ilkeleri düzeyinde sürekliliği, ama aynı zamanda stratejik yönelişinde yenilenmeyi ifade eden bir programdır.

Programımız, 80'li yıllarda ülkede ve dünyada oluşan karmaşık durumda,

barış sorununun yeni boyutunu, demokrasi sorununun yeni önemini gözönünde tutarak, içinde bulunduğumuz stratejik aşamanın amacını devrimin koşullarını hazırlamaya hizmet edecek olan bir amaç, Barış ve Demokratik Yenilenme olarak saptıyor. Parti stratejik çizgisini, barışın korunmasına katkı, Türkiye'yi Amerikan emperyalizminin çatışma politikasının aracı olmaktan kurtarma ve demokrasiyi kazanma olarak belirliyor.

TBKP, içinde bulunduğumuz aşamada, Barış ve Demokratik Yenilenme Programının yaşama geçmesini, barış ve demokratik yenilenme güçlerinin bu programı temel alan hükümetinin kurulmasını, bunlar için mücadeleyi amaçlıyor. Bu amaç sol güçlerin etkin katkısıyla, demokratik güçlerin işbirliğiyle, işçi sınıfı ve halkın yığınsal mücadelesiyle gerçekleşebilir.

Programımız, ülkemizin temel sorunlarının kalıcı çözüme kavuşmasının ancak sosyalizme geçilmesiyle sağlanabileceğini belirttikten sonra kapitalizmden sosyalizme ancak devrimci bir süreçle geçilebileceğini saptıyor. Devrime yaklaşma biçiminin demokratik yolla, yani geniş demokratik bağlaşıklık sistemiyle, çoğunluğun kazanılmasıyla, politik demokrasi zemininden köklü dönüşümler için mücadele yoluyla gerçekleştirilmesini, işçi sınıfı ve emekçilerin iktidarına yönelen devrimci geçiş sürecinin demokrasiyi koruma ve güçlendirme yoluyla ilerletilmesini öngörüyor.

Programımız, sosyalizmi, halkımızın bugünkü temel umut ve istemlerinin tam olarak gerçekleştiği bir düzen olarak görüyor. Demokrasi, sosyalizmin vazgeçilmez niteliği olacaktır.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin programının, politikasının temeli, Marks, Engels ve Lenin'in teorisidir. Parti, bu fikirleri yaratıcılıkla Türkiye koşullarına uygular.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi kitlelerle daha sıkı bağlar kurmak için aralıksız çalışır. Politik inisiyatif geliştirme yeteneğini sürekli yükseltir.

Parti, demokratik iç işleyişini geliştirmeyi, bilinçli disiplinin ve güçlenmenin anahtarı olarak görür.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi, bir yandan Türk ve Kürt halkının ulusal çıkarlarını savunurken öte yandan enternasyonalist dayanışmanın görevlerini yerine getirmeye yönelir. Parti, parçası olduğu dünya komünist hareketinin birliğine katkıda bulunmak için çalışır.

Türkiye işçi sınıfının birleşik partisi TBKP, halkımızın ezici çoğunluğunun -işçi, köylü, aydın ve diğer emekçilerin, Kürt halkının, gençlik ve kadınların- çıkarlarını, Türkiye'nin ve insanlığın çıkarlarını, emperyalizmin, başta ABD emperyalizminin, uluslarötesi tekellerin ve egemen burjuvazinin gerici ve militarist politikasına karşı savunmayı görev bilir.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin günümüzdeki parolası şudur:

"Herşey çalışan insan için! Herşey ulusal egemenlik ve demokrasi için! Herşey barış için!"

GÜNÜMÜZ DÜNYASI

Savaş ve barış sorunu

Günümüzde "savaş mı, barış mı" sorunu çevresinde dünya çapında bir mücadele sürüyor. Bilimsel-teknik devrimin sonucunda, hem insanlığın ilerlemesi için hiçbir zaman olmadığı kadar geniş olanaklar, hem de hiçbir zaman görülmediği kadar tahrip gücü yüksek silahlar ortaya çıkmıştır. Modern kitlesel kırım silahları yeni bir dünya savaşından sonra insanlığın yaşamını sürdürebilmesini olanaksız kılmıştır. Artık karşımızda insanlık tarihinde benzeri olmayan bir durum vardır: Ya nükleer bir savaşta hep birlikte yok olmak, ya da birlikte sağ kalmak. Üçüncü bir yol yoktur.

Barışın korunması için nükleer uzay zamanının gerçeklerine yeni bir yaklaşım gerekmektedir. Bilimsel teknik devrimin alabildiğine geliştiği, ekonomik faaliyetlerin uluslararasılaşmasının hızlandığı, insanlığın karşısına sistem farkı tanımayan evrensel insanlık sorunlarının -global sorunlarındikildiği ve bunların en önemlisi olan barış sorununun tam anlamıyla yaşamsal bir önem kazandığı dünyamızda ulusların ve devletlerin yazgısı birbirine her zamankinden daha bağlı bir duruma gelmiştir. Çelişkili, karmaşık ama önemli ölçüde de bütünsel bir karakter kazanan dünyamızda yeni bir politik düşünce tarzının geliştirilmesi ve yaşam bulması gereklidir.

Her birey için, her halk için ve tüm insanlık için, barış içinde, özgür ve onurlu bir yaşamın güvence altına alındığı bir dünya yaratılabilir. Her ülkenin güvenliğinin başka ülkelerin güvenliğiyle bağlı olarak gerçek-

leştiği uluslararası bir güvenlik sistemi kurulabilir. Uluslararası ilişkilerde şiddet kullanımı ortadan kaldırılabilir. Bölgesel sorunlar barışçı ve adil bir temelde çözüme kavuşturulabilir. Ülkeler arasında sistem farkı gözetilmeksizin ekonomik, kültürel ilişkiler geliştirilebilir. En önemlisi, nükleer alandaki stratejik denge sürekli olarak alt düzeylere indirilebilir ve sonunda tam bir nükleer silahsızlanma gerçekleştirilebilir. Konvansiyonel silahlar savunma için yeterli bir düzeyle sınırlanabilir. Bunların sonucunda uluslararası ilişkilerin uygarca ve insanca düzenlendiği yeni bir uluslararası yaşam tarzı egemen olabilir.

Böylece tüm insanlığın karşı karşıya olduğu evrensel sorunların çözümüne yönelmek için gerekli mali olanaklar ve uluslararası işbirliği ortamı oluşturulabilir. Doğal çevre korunabilir; açlık yenilebilir; enerji ve hammadde sorunları çözüme kavuşturulabilir, gelişmekte olan ülkelerin ekonomik geriliğe mahkum olmaması sağlanabilir, giderek kangrenleşen dış borçlanma sorunu çözülebilir, yeni bir uluslararası ekonomik düzen kurulabilir, uzay ve okyanuslar barışçı amaçlar için değerlendirilebilir, tehlikeli hastalıkların kökü kurutulabilir. Halkların, insanlığın bugüne ve geleceğe yönelik en yakıcı umut ve istemleri böylece gerçekleştirilebilir.

Oysa nükleer silahlanmayı hızlandırma ve çatışma politikası, dünyayı adım adım nükleer bir felakete yaklaştırmaktadır. Uzayın askerileştirilmesi projesiyle silahlanma yarışında yeni ve çok daha tehlikeli bir tur başlatılmak istenmektedir. Bu politika, yalnız yeryüzünde insan varlığını olası teknik hataların, raslantının tutsağı haline getirmekle kalmamakta, günümüz dünyasında giderek ağırlaşan insanlık sorunlarının çözüm koşullarını da ortadan kaldırmaktadır. Bu politikanın sonuçları kültürel yoksullaşmayı körüklemekte, ahlak ve insan psikolojisi üzerinde uzun erimli yıkıcı sonuçlar yaratmaktadır. Bu politika, insanlığa ve uygarlığa karşı işlenen en büyük suçtur.

Nükleer silahlanma ve çatışma politikası ABD emperyalizminin, emperyalist ülkelerdeki askersel-sınai kompleksinin politikasıdır. ABD yönetimini güçlü bir biçimde etkileyen askersel-sınai kompleksi çerçevesinde, bilimsel teknolojik devrimi askersel alana uygulayan ve ekonomide ağırlığı artıran büyük silah tekelleri, yüksek rütbeli generaller, üst devlet bürokrasisi, askerileştirilmiş bilim kurumları, silahlanma ideologları ve propagandacıları birleşmişlerdir. Varlığını nükleer silahlanmadan daha fazla kâr elde etmeye, dünya çapında ABD'nin ekonomik, politik ve askeri egemenliğini kurmaya bağlamış olan bu güç, emperyalizmin, başta ABD emperyalizminin saldırganlık politikasının günümüzde başlıca itici gücüdür.

Buna karşılık barışı koruma ve silahsızlanma politikası tüm sağduyu sahibi ve gerçekçi güçlerin politikasıdır. Nükleer bir cehennemde yok ol-

mamak, sağ kalabilmek istemi son derece geniş güçleri bir araya getiren gerçekçi bir temeldir. Barıştan yana olan güçlerin, politik, ideolojik, ulusal ve dinsel ayrılıkların yanısıra, sınıf sınırlarını da aşan nesnel bir çıkar birliği vardır. Nükleer bir savaş tehlikesi ancak tüm sağduyu sahibi ve gerçekçi güçlerin dünya çapında bir barış koalisyonuyla önlenebilir.

En önemli barış gücü sosyalist ülkelerdir. Barış politikası, daha ilk gününden bugüne kadar, sosyalizmin devlet politikasının belirleyici ilkesi olmuştur. Sosyalizmin barış politikasının temeli, emekçilerin iktidarda olduğu toplum düzenidir. Bu düzende, nükleer silahlanmanın tırmandırılmasından çıkar ya da kâr sağlayan hiçbir sınıf ve güç yoktur. Sovyetler Birliği'nin 2000 yılına kadar yeryüzünü nükleer silahlardan arındırma ve uluslararası bir güvenlik sistemi oluşturma programları, dünyadaki tüm barış güçlerinin çıkarlarıyla tam bir uyum içindedir. Bu programlar, gelecek yüzyıla barış içinde girebilmek ve barışı sonuna kadar koruyabilmek için bugünkü kuşaklara gerçekçi bir iyimserlik aşılayan, insanlığa tarihsel bir fırsat veren programlardır.

Ulusal bağımsızlığına kavuşmuş ülkeler, özellikle de bağlantısız ülkeler hareketi barışın korunmasında giderek artan bir rol oynamaktadır. Kapitalist ülkelerdeki barış hareketi günümüzde yeni bir yığınsallık ve uzlaşmaz sınıf karşıtlarını da bir araya getiren yeni bir genişlik, yeni bir nitelik ve süreklilik kazanmıştır.

Bu hareketin Türkiye'de de yeni bir nitelikte oluşmasının bütün nesnel koşulları vardır. Ülkemizde tarihsel bir geleneğe sahip olan barış hareketi farklı politik, ideolojik görüşlere karşıt sınıfsal çıkarlara sahip olan çok geniş güçleri kapsayan bir genişlikte yükselebilir. Sendikal hareket, köylü kooperatifleri, orta katmanların meslek örgütlerinin yanısıra tek tek barışseverler, aydınlar, kadın ve gençlik örgütleri, demokratik yığın hareketleri ve yerel halk girişimlerinin barış hareketine etkin olarak katılması ona güç kazandıracaktır.

Barış güçlerinin ortak mücadelesi ve Sovyetler Birliği'nin bu mücadele doğrultusundaki dinamik girişimleri, emperyalizmin en saldırgan ve gerici güçlerini savunma konumlarına zorlamaktadır. Sağduyu sahibi ve gerçekçi tüm barış güçlerinin çabalarını daha da artırıp birleştirmeleriyle, nükleer silahsızlanma yolunda adım atılmasının olanakları genişleyecektir.

İnsanlığın varlık-yokluk sorunu çevresinde, emperyalizmin en saldırgan ve gerici güçlerinin politikasıyla barıştan yana olan insanlık arasındaki çelişki, günümüzde, öne çıkan başlıca politik çelişkidir. Bu çelişki çağımızın temel çelişkisi olan sosyalizm ile emperyalizm arasındaki çelişkinin gelişme biçimini belirlemektedir. Karşıt toplumsal düzenlere bağlı devletler arasındaki ilişkilerin, barış içinde yanyana yaşama ilkelerine uygun

olarak, karşılıklı eşit güvenlik anlayışıyla, yeni bir düşünce tarzıyla düzenlenmesi, bu amaçla insanlığın barıştan yana tüm güçlerinin harekete geçmesi mutlak bir zorunluk durumuna gelmiştir.

Günümüzde nükleer bir savaşın önlenmesi, insanlığın varlığının ve uygarlığın devamının, bu nedenle aynı zamanda toplumsal ilerlemenin başlıca önkoşuludur! Yine dünya barışının korunması, günümüzde toplumsal ve ilerleme mücadelesinin de önemli bir alanıdır ve bu mücadelenin içeriğini derinden etkilemektedir. Öte yandan toplumsal ilerleme yolunda elde edilen her kazanım, barış mücadelesini güçlendirmektedir.

Çağımız ve dünyada durum

Dünya tarihinde bir dönüm noktası oluşturan Büyük Sosyalist Ekim Devrimi'nin açtığı çağ kapitalizmden sosyalizme ve komünizme geçiş, sosyalist ve kapitalist dünya sistemlerinin tarihsel yarışması, sosyalist ve ulusal kurtuluş devrimleri, sömürgeciliğin çöküşü, toplumsal gelişmenin ana itici güçlerinin -dünya sosyalizminin, işçi ve komünist hareketinin, kurtulmuş devletler halklarının ve demokratik yığın hareketlerinin- emperyalizme, onun saldırganlık ve baskı politikasına karşı barış, demokrasi ve toplumsal ilerleme için mücadele çağıdır.

Büyük Sosyalist Ekim Devrimi sosyalist bir toplumun tarih sahnesinde ilk kez gerçeklik kazanmasına olanak vermiş, sosyalizm emperyalizmin açık ya da örgütlü tüm engelleme ve saldırılarına, tüm nesnel ve öznel zorluklara karşın gelişmesini başarıyla sürdürmüştür.

Hitler faşizminin ve Japon militarizminin yenilgiye uğratılmasından sonra bir dizi ülkede daha sosyalist toplum düzeni kurulmuş, sosyalist dünya sistemi oluşmuştur. Aralarında sıkı ilişkiler geliştiren sosyalist ülkeler topluluğunun güçlenmesi, dünya çapında güçler oranında barış ve toplumsal ilerleme yararına önemli değişiklikler yaratmıştır.

Sovyetler Birliği ve sosyalist ülkelerin barışçı politikasının uluslararası etkisi, politik ve ekonomik potansiyeli, askersel gücü, emperyalizmin saldırganlık politikasını geriletmeyi olanaklı kılmaktadır.

Sosyalist ülkeler, halkların ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesi için, onların bağımsızlık ve egemenliklerini koruyabilmeleri, kendi gelişme yollarını ve toplumsal düzenlerini kendilerinin seçebilmeleri için güçlü bir destek oluşturmaktadır.

Sosyalizmin belgisi "Herşey insan için! Herşey halkın mutluluğu için!" belgisidir. İnsanın insan tarafından sömürülmesine son veren sosyalizm, kapitalizmden bir tarihsel çağ daha ilerdedir. Sosyalist ülkeler bugün için her alanda kapitalist endüstri ülkelerinin ekonomik gelişme düzeyine gelememişlerse de, yeni toplum üstün nitelikleriyle gelişmiş kapitalist

ülkelerde çözümsüz olan bir çok sorunu emekçilerden yana çözme yeteneğine sahip olduğunu açıkça kanıtlamıştır. İşsizliğe son verilmiş, yurttaşlara ucuz konut sağlanmış, herkese eşit haklar, eşit eğitim fırsatı, kültürel kazanımlardan eşit yararlanma olanağı yaratılmış, teknolojik ilerlemenin toplumsal ilerlemeye dönüştürülmesi başarılmış, gençliğe nitelikli eğitim ve güvenceli gelecek sağlanmış, emekçilerin gerçek anlamda yönetime katılmaları gerçekleştirilmiş, ulusal eşitsizliğe son verilmiş, kadınlara eşit gelişme fırsatı sağlanmış, doğanın talanı engellenmiş, yeni bir yaşam tarzı, yeni değerler oluşturulmuştur.

En gelişmiş kapitalist ülkelerde bile açık seçik görülen kapitalizmin bunalımları, nükleer silahlanmayı tırmandırma çılgınlığı, kitlesel işsizlik, sosyal hakların budanması, artan yoksulluk ve toplumu saran çürüme süreci karşısında sosyalizmin tarihsel üstünlüğü hiçbir zaman bu kadar belirgin olmamıştır.

Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin 27. Kongresi bu tarihsel üstünlüğü geliştirecek güçlü bir atılımın ifadesi olmuştur. Bu atılım yalnız Sovyetler Birliği için değil, tüm sosyalist topluluk ve halkların dünya çapındaki barış ve toplumsal ilerleme mücadelesi için devrimci bir anlam taşımaktadır.

Sovyetler Birliği, tarihsel bir görev olarak belirlediği genel ve tam silahsızlanma amacıyla tüm gücünü seferber ederken, barış politikasının kazandığı yeni dinamizme temel olarak, sosyal-ekonomik gelişmeyi hızlandırma stratejisini uygulamaya geçmektedir.

Bu stratejiyle emek üretkenliğinin artışı, emekçilerin gelişen maddi ve kültürel ihtiyaçlarını giderek daha iyi karşılayabilmek amacına yönelik olarak hızlandırılmaktadır. Bu strateji toplum yapısının tüm alanlarda yeniden düzenlenmesini gerektirmekte, bu hedef herşeyden önce azami demokratizmin gerçekleştirilmesi hedefiyle birleşmektedir. Demokrasinin sosyalizm için her bakımdan artan önemi, yalnız temsili organların, toplumsal güçlerin örgütlü kollektifler olarak politik sorumluluklarının artmasıyla değil, aynı zamanda yurttaşların her düzeyde devlet politikasına dolaysız katılımının, dolaysız demokrasinin, politik yaşamda açıklığın geliştirilmesiyle de ortaya çıkmaktadır.

Sosyalist demokrasinin bu yeni boyutta geliştirilmesi, sosyalizmin hümanist karakterinin toplumsal yaşamın her alanında daha belirgin geçerli kılınması, kültür yaşamının daha dinamik bir çeşitlilik kazanması, bireyin toplumdaki rolünün artması, ülke içinde kitlelerin yaratıcılığına, sosyalizmin yeni hareket güçlerinin ortaya çıkmasına yol açarken, uluslararası alanda da hem dünya barışı için gelişen etkinliklere güç katmakta, hem de kapitalist ülkelerde sosyalizmin çekiciliğini artırmaktadır.

Gelişmiş kapitalist ülkeler zorlu bir mücadelenin alanı durumundadır.

Bu ülkelerde işçi sınıfının, emekçilerin ve aydınların mücadelesi en başta, barışın korunması, silahsızlanmanın sağlanması, bilimsel ve teknik devrimin sonuçlarının daha iyi yaşam koşullarına ve toplumsal ilerlemeye dönüştürülmesi, kitlesel işsizliğe son verilmesi, demokratik, toplumsal ve kişisel hak ve özgürlüklerin korunup geliştirilmesi, çevre kirlenmesine karşı etkili önlemler alınması, ulusal kültürlerin korunması ve zenginleştirilmesi hedef ve istemlerini kapsamaktadır.

Asya, Afrika ve Latin Amerika'da sömürgeciliğin zincirlerini kırarak özgürlüğüne kavuşmuş ülkelerin dünya politikasında oynadığı rol artmaktadır. Bağımsızlığına kavuşan bir dizi devlet sosyalizme yönelmekte, sosyalizmi kurma yolunda ilerlemektedir. Geri kalmışlık ve bağımlılık Asya, Afrika ve Latin Amerika ülkelerinin değişmez yazgısı değildir; halkların gelişen mücadelesi bu gerçeği temel almaktadır. Asya, Afrika ve Latin Amerika ülkeleri barışı, ulusal egemenliği koruyup güçlendirmek, dış borçlanma sorununu çözmek, yeni uluslararası bir ekonomik düzen kurmak, açlığı ve salgın hastalıkları yenebilmek, kendi yazgı ve gelişme yollarını özgürce belirleyebilmek için mücadele ediyorlar. Bu ülke halklarının özgür ve bağlantısız bir yaşam sürdürebilmesi, köklü toplumsal ve ekonomik dönüşümlerle kalkınmayı sağlayabilmesi ve gelişmiş sanayi ülkeleriyle kendi ülkeleri arasında her yıl artmakta olan açığı kapatabilmesi, ırkçılığa ve ırk ayrımcılığına son verebilmesi, demokratik hakları kazanıp genişletebilmesi, yaşam koşullarını iyileştirebilmesi zorunlu ve olanaklıdır.

Bu gerçek ülkemizi de içine alan Doğu Akdeniz ve Ortadoğu bölgesi için de geçerlidir. Bölgemiz, halkların barış içinde yaşadığı, çatışma ocaklarının elbirliğiyle söndürüldüğü, Filistin sorununun adil, demokratik ve kalıcı bir çözüme kavuşturulduğu, bölgedeki ulusal sorunların çözüldüğü bir barış ve dostluk bölgesine dönüştürülebilir. Tüm bölge ülkelerinin ve ülkemizin ulusal çıkarlarının gerçekleşebileceği tek doğrultu budur.

Toplumsal ilerlemenin ve dünya halklarının ulusal çıkarlarının önündeki temel engel emperyalizmin saldırgan ve militarist politikasıdır. Bu politikanın amacı, herşeyden önce "Sovyet tehlikesi" propagandasının desteğiyle Sovyetler Birliği'ne ve dünya sosyalist sistemine karşı askersel-stratejik üstünlük sağlamak, bir yandan nükleer ilk vuruş olanağını ele geçirmek, öte yandan da Sovyetler Birliği'nin ve sosyalist ülkelerin ekonomik olanaklarını tüketerek gelişmelerini baltalamak, böylece dünya çapında toplumsal ilerleme sürecini engellemektir. Emperyalizmin bu politikası aynı zamanda tüm ilerici ve antiemperyalist güçlerden "sosyal öç" alma ve tarihsel olarak yitirilmiş bulunan dünya egemenliğini yeniden kurmaya kalkışma, gelişmekte olan ülkeleri ve kapitalist ülkelerdeki emekçileri alabildiğine sömürme politikasıdır. Günümüzde saldırganlık ve militarizm politikasının ekseninde yeralan ABD emperyalizmi, egemen ülkelerin

içişlerine karışmakta, çıkarına aykırı gördüğü demokratikleşme süreçlerini zorbaca durdurmaya çalışmakta, askersel müdahalelerde bulunmaktadır. Uluslararası gericiliğin kalesi ABD emperyalizmidir.

Emperyalizmin saldırganlığının artması gelişen gücünün değil, kapitalizmin derinleşen genel bunalımının sonucudur. 70'li yıllarda emperyalizmin ekonomik ve politik alandaki bunalımlarının artması eski yöntemlerle sermayenin değerlendirilmesi, kâr oranının artırılması koşullarının yanısıra kapitalist sistemin dış varlık koşullarının kötüleşmesine, sosyalizm ve emperyalizm arasında yaklaşık bir askersel ve stratejik dengenin oluşmasına ve yeni sömürgeciliğin bunalımının keskinleşmesine bağlıdır.

Bilimsel-teknik devrimin sonucunda, hızla büyüyen üretici güçler ile kapitalist üretim ilişkileri arasındaki çelişkinin keskinleşmesi, kapitalizmin iç istikrarsızlıklarını artırmaktadır. Kapitalizm dünyasında her düzeydeki ekonomik bunalım süreçleri, nükleer silahlanmayı tırmandırma politikasıyla daha da derinleşmektedir. Tekellerin kâr hırsı global sorunları keskinleştirmektedir. ABD'nin mali politikaları diğer emperyalist ülkeleri de ekonomik sıkıntılara itmekte, bilimsel teknik devrim süreçlerine egemen olma isteği, emperyalist merkezler arasındaki rekabeti derinleştirmektedir. Uluslarötesi tekeller konumlarını güçlendirirken, bunların kendi aralarında ve bunlarla ulusal devletlerin ekonomik yönetim biçimleri ve egemenlik hakları arasında çelişkiler doğmaktadır. Kapitalist ülkelerde emekle sermaye, tekellerle toplum arasındaki çelişkiler keskinleşmektedir.

Kapitalizmin istikrarsızlığının derinleşmesi politika, ideoloji, kültür ve ahlak alanlarında yeni bunalımlara yol açmaktadır.

Bu durum özellikle demokratik katılımın sınırlandığı, örgütlü işçi hareketinin zayıf olduğu ülkelerde amaçsız ve kontrolsuz "sosyal patlamalara" neden olmaktadır. Sınıf mücadelesinin yoğunlaşması, toplumsal ve politik muhalefet hareketlerinin gelişmesi karşısında, otoriter eğilimler ve demokratik kişisel hak ve özgürlüklere yönelik saldırılar artmaktadır.

Günümüzde bilimsel-teknik devrim sonucunda yapısı farklılaşan ve toplumdaki rolü artan işçi hareketinin değişik kesimlerinin birliğinin sağlanması önem kazanmaktadır. İşçi sınıfının tekellere karşı mücadelesi gelişmekte, biçimleri çeşitlenmektedir. Komünist ve işçi hareketi, özellikle barış ve silahsızlanma mücadelesi içinde ideolojik ve politik etkisini artırmaktadır. Demokratik yığın hareketleri emperyalizmin saldırgan politikasına karşı insancıl ve genel demokratik istemleri giderek daha fazla yükseltmekte, barış ve toplumsal ilerleme mücadelesi ırmağının geniş yatağında birleşmektedir.

Emperyalizm keskinleşen bunalımının yükünü, Asya, Afrika ve Latin Amerika'da kapitalizm yoluna yönelmiş ülkelerdeki milyonlarca insanın sırtına yüklemeye çalışmaktadır.

Uluslarötesi tekeller gelişmekte olan ülkeleri, hammadde ve doğal kaynakların alabildiğine yağmalanacağı, işgücünün acımasızca sömürüleceği, doğal çevrenin en ufak bir kaygı duymadan kirletileceği bir alan olarak görmektedir. Uluslararası Para Fonu'nun (IMF) ve Dünya Bankası'nın kollektif yeni sömürgeciliğin örgütleri olarak işlevi artmaktadır. Borç mekanizması, uluslararası mali sermayenin kârlarının sürekli çoğalmasına yol açmakta "Üçüncü Dünya" ülkelerinin borçlarını olağanüstü düzeylere tırmandırmakta, bu ülkeleri iflasın eşiğine getirmektedir. Gelişmekte olan ülkelere yaptığı yatırımlar karşılığında onların dört katına varan kârlar elde eden uluslararası mali sermaye, böylelikle nükleer silahlanma politikasının bedelini de bu ülkelerin yoksullaşan halklarına ödetmiş olmaktadır. Emperyalizmin en saldırgan güçleri, gelişmekte olan ülkeler arasındaki bölgesel çatışmaları kışkırtarak, silahlanma yarışını körükleyerek kendi silah pazarlarını genişletmeye çalışmaktadırlar.

Asya, Afrika ve Latin Amerika halklarının çetin mücadelesi karşısında elindeki geniş ekonomik politik ve askersel olanaklar, emperyalizmin egemenlik ve sömürü sistemindeki derin bunalımı gidememektedir. Halkların yeni sömürgeciliğin kıskacından kurtulmaları doğrultusundaki antiemperyalist mücadelesi, dünya devrimci sürecinin ayrılmaz bir bileşeni olarak gün geçtikçe güçlenmektedir.

Bölgede durum

Dünya egemenliğini yeniden elde etmeye yönelen emperyalizmin en saldırgan güçleri ülkemizin de içinde yer aldığı Doğu Akdeniz ve Yakın Doğu bölgesini nükleer silahlanma ve çatışma politikasının alanı haline getirmek istiyorlar. Bu politika bölgedeki bütün devletlerin ulusal çıkarlarıyla çelişmektedir.

Her zaman bölgeye kendi stratejik çıkarlarını gerçekleştirmek, bölgenin petrol ve doğal kaynaklarını sömürmek ve bölgenin ilerici güç potansiyelini ezmek açısından yaklaşmış olan ABD emperyalizmi, günümüzde, bölge devletlerini antisovyet bir mutabakat temelinde saldırgan politikası doğrultusunda yönlendirmeyi birinci amaç olarak görmektedir. Aynı zamanda uluslarötesi tekellerin kârlarını artırmak ve bölge ülkelerinin kapitalist dünya ekonomik sistemine yeni sömürgeciliğin çıkarları doğrultusunda katılmalarını sağlamak hedeflenmektedir. Bu çerçevede ABD yönetimi, bölgede politik, ekonomik ve özellikle askersel varlığını güçlendirmek, başlıca bağlaşığı İsrail ve gerici, emperyalizm yanlısı rejimlerle işbirliğini derinleştirmek ve onları bölgede gerginliği artıracak bir bloklaşmaya çekmek, bölgeyi NATO'nun eylem alanına katmak, antiemperyalist hükümet ve hareketleri bölmek ve birbirine düşürmek, askeri mü-

dahalelerle zayıflatmak ve yok etmek, devlet, milliyetler, etnik gruplar, din ve mezhep grupları arasında çelişki ve gerginlikleri kızıştırmak, Sovyetler Birliği'nin ve öteki antiemperyalist güçleri bölge sorunlarının çözümünün dışında tutarak ABD yanlısı çözümleri daha kolay kabul ettirmek istemektedir. Böylece tüm bölgenin sosyalist ülkelere ve halkların ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesine karşı harekât üssü haline getirilmesi amaçlanmaktadır.

Genel olarak olduğu gibi, özel olarak bölge çapında da ABD yönetiminin egemenlik kazanma politikasında esnek yöntemler devreden çıkmasa da şiddetin ve askeri etkenin, içişlere müdahalelerin rolü artmakta, hiçbir ülkenin ulusal egemenliğini artık güvence altında olmadığı bir durum yaratılmaktadır. Bu koşullarda bölge çapında halkların ve ülkelerin barış, ulusal güvenlik ve demokratik gelişme için mücadelesi birbirine daha sıkı bağlanmaktadır.

***

Emperyalizmin ekonomik, politik, ideolojik, ahlaksal bunalımları ve getirdiği yıkıcı sonuçlar kapitalist sistemin tarihsel olarak ömrünü tüketmişliğini açıkça ortaya koyuyor. Bununla birlikte, tarihin toplumsal ilerleme yönündeki gelişmesini hazmedemeyen emperyalizmin toplumsal ve demokratik ilerlemeyi yavaşlatmak ve yer yer geriletmek, insanların düşüncesini kendi çıkarları doğrultusunda yönlendirmek, bilimsel-teknolojik devrimi sömürüyü artırmak amacıyla kullanmak, egemenlik sistemini yeni gelişmelere uydurabilmek için hala önemli olanakları vardır. Ama gelişmenin temel eğilimini, artık barış ve toplumsal ilerleme güçlerinin başarıları, çağımızın kapitalizmden sosyalizme geçiş çağı olma karakteri belirliyor.

TÜRKİYE'NİN DÜZENİ VE DURUMU

Varolmak, tüm insanlığı yeryüzünden silecek bir nükleer ölüm korkusunu duymadan yaşamak insanlarımızın en temel hakkıdır. Savaşsız bir dünya bütün halklar gibi halkımızın da özlemidir. Türkiye'nin dünya barışının korunmasına, uluslararası ilişkilerin demokratikleşmesine ve insancıllaştırılmasına katkısını sağlamak en önemli görevdir.

Yazgısına egemence sahip çıkmak, gelişme yolunu özgürce belirlemek, başka ülkelerin iç işlerimize karışmasına izin vermemek, tüm sorunların çözümünde ulusal çıkarları temel almak ülkemizin bir ihtiyacıdır. Uluslararası yaşamda onurlu bir yere sahip olmak ülkemizin hakkıdır. Ülkemizin yazgısı emperyalizme bağımlılık, ABD emperyalizminin saldırgan politikasına araç olma, uluslararası alanda eşitsiz ilişkiler değildir. Evrensel insanlık sorunları ve uluslararası ekonomik ilişkiler nedeniyle devletler arasında karşılıklı bağımlılık eğiliminin arttığı bir dünyada Türkiye, kendi sorunlarını çözebilmek için, kendi kazanımlarını öteki ülkelere sunabilmeli, kendisi onların kazanımlarından yararlanabilmelidir. Bütün ülkelerle eşit haklı ve karşılıklı yarar temelinde işbirliği için ulusal bağımsızlığı ve ulusal egemenliği güçlendirmek günümüzde artan bir önem taşımaktadır. Sovyetler Birliği ile iyi komşuluk ilişkilerinin her zaman ulusal bağımsızlığımızın, ulusal egemenliğimizin güçlenmesine hizmet ettiğini tarih göstermiştir. Bugün de sosyalist ve bağlantısız ülkelerle geliştirilecek çok yönlü ilişkiler Türkiye'nin dünyada saygın bir yer kazanmasına barışın korunmasına katkıda bulunabilir.

Tüm farklı çıkar ve görüşlerin hiçbir engelle karşılaşmadan politik rejimin çerçevesinde ifadesini bulabilmesi, politik yaşama etkin bir katılımın sağlanması, işçi sınıfının ve emekçilerin toplumsal ve politik yaşamdaki yerlerinin üretimdeki rollerine uygun olması temel politik bir haktır. Halkımız zorbalığın, haksızlığın egemenliğine, ağzına kilit vurulmasına, boş vaatlerin peşinden bilinçsizce sürüklenmeye, politik yaşamın dışına itilmeye mahkum değildir. Halkımızın özlemi, kendi kendini özgürce yönetmek, demokrasiyi sonuna kadar geliştirebilmektir.

Ulus, din, mezhep, inanç, görüş, cinsiyet farkından ötürü insanlarımızın horlanması, baskı görmesi, kardeş kavgasına sürüklenmesi önlenebilir. Tüm yurttaşlar arasında hak eşitliğinin kurulması ve gerçekten uygulanması, Kürt ulusal sorununun adil, demokratik ve barışçı bir çözüme kavuşturulması, ulusal önemdeki tüm sorunların tüm ulusal güçlerin katkısıyla, diyalog ve anlaşma temelinde çözülmesi ertelenmez bir gerekliliktir. Barış, huzur ve istikrar içinde yaşamak halkımızın hakkıdır.

Ekonomik bağımlılık ve gerilik, istikrarsızlık, bölgesel ve sektörel oransızlık ve eşitsizlikler, yüksek enflasyon, dış ödemeler açığı, tırmanan dış borçlanma, yurt dışına sermaye kaçışı doğal bir afet gibi kaçınılmaz olarak görülemez. Yeni bir uluslararası ekonomik düzen içinde, en yeni teknolojilerle ve ulusal kaynakları temel alarak sanayileşmiş, doğa ve insan yararına olan bir ekonomik büyüme ile çağdaş uygarlık düzeyine ulaşmış bir toplum olarak yaşamak ülkemiz için temel bir ihtiyaçtır. Demokratik bir gelişme ile toplumsal zenginliklerin, üretimin gelişmesine ve kendi ihtiyaçlarının karşılık verecek bir tarzdan kullanımını sağlamak hakkı halkımızın elinden alınamaz. Ekonomide söz sahibi olmak halkımızın özlemidir.

Geniş kitlelerin durumunun kötüleşmesi, emeğin sömürüsünün yoğunlaşması, emekçilerin çalışma koşullarının zorlaşması, kötü beslenme, artan yoksullaşma, köylülüğün, esnaf ve zanaatkârların yıkımı, küçük ve orta işletme sahiplerinin durumunun sarsılması yazgı değildir. Halkımız sosyal hakların budanmasına, konut, sağlık, eğitim, dinlenme gibi ihtiyaçlarının giderek daha az karşılanmasına mahkum edilemez. Herkesin sürekli bir işinin, barınacak evinin, sosyal güvenliğinin olduğu, sağlığı ile ilgilenildiği, herkese eşit eğitim fırsatı verildiği, gelecek kaygısının kalmadığı koşullarda yaşamak halkımızın vazgeçilmez hakkıdır. Sosyal adalet halkımızın özlemidir.

Ülkemizde doğal çevrenin artan kirliliğinin, ahlak ve kültürün yozlaşmasının, insanların birbirine yabancılaşmasının, kişiliklerin sakatlanmasının önüne geçilebilir. Doğanın insana yaraşır biçimde korunması, tüm yaşam koşullarının insanileştirilmesi, insanımızın özgür bir toplumda özgürce geliş-

mesinin sağlanması, bireyin toplumdaki rolünün artması, bireyler arasında insanca ilişkilerin geliştirilmesi, böylece güzel yurdumuzda mutlu bir yaşam sürmek bizim halkımızın da hakkıdır. Diğer halklarla kardeşçe ve kendi gönlüne göre bir yaşam tarzını gerçekleştirmek halkımızın özlemidir.

Ülkemizin gittikçe ağırlaşan sorunları kapitalizmden ve emperyalizme bağımlılıktan kaynaklanıyor.

Çalışkan ve yetenekli emekçi halkımızın insanca, onurlu ve mutlu bir yaşam sürmesinin, tüm temel istem ve umutlarının gerçekleşmesinin önünde duran ilk engel, egemen güçlerin bugünkü politikası ve antidemokratik otoriter rejimidir.

Türkiye'nin dünyadaki yeri

Amerikan emperyalizmi ve NATO'nun ülkemizi saldırgan ve militarist stratejisine araç etme politikası, emperyalizmin yeni sömürgecilik politikası, günümüzde Türkiye'nin ulusal çıkarları doğrultusundaki istemlerin gerçekleşmesini engellemektedir.

Türkiye, emperyalizme, özellikle de Amerikan emperyalizmine ekonomik, politik, askeri bakımlardan bağımlı bir ülkedir. Türkiye'nin hâlâ gelişmekte olan ülkeler grubu içinde yer almasının ve her alanda karşı karşıya olduğu ağır sorunların ve derin istikrarsızlığın temelinde bu bağımlılık ilişkileri yatmaktadır. Bu durumun sorumlusu, ulusal kurtuluş savaşımızın ulusal egemenlik ve bağımsız gelişme ülkülerine ihanet etme politikası ve bu politikayı uygulayan egemen güçlerdir. Egemen güçler, Amerikan emperyalizminin Truman ve Marshal Planı çerçevesinde yurdumuza yerleşmesine olanak vermişlerdir.

Emperyalizme askersel ve politik bağımlılık, İkinci Dünya Savaşı sonrasında Türkiye'nin ABD ile bir dizi ikili anlaşma yapması ve NATO'ya üye olması ile başlatılmıştır. O günden bu yana ülkemiz, ABD emperyalizminin ve NATO'nun saldırgan planlarında, Sovyetler Birliği'ne, öteki sosyalist ülkelere karşı ve Yakın Doğu'daki antiemperyalist hareketleri bastırmak için sıçrama tahtası olarak önemli bir yer tutmaktadır. ABD emperyalizmi ve NATO'ya egemen güçler, Türkiye'nin savunma ve dış politikasının belirlenmesine doğrudan karışmakta, ülkenin politik yaşamına müdahale etmekte, ulusal çıkarlar doğrultusunda en küçük bir çabanın bile karşısına dikilmektedirler. Türkiye'nin emperyalizme bağımlılığı ve NATO üyeliği ülkeyi bu yöndeki baskılara açık tutuyor, ulusal egemenliğini sınırlıyor, ulusal çıkarların çiğnenmesine yol açıyor.

1970'li yılların sonlarında emperyalizmin en saldırgan, en gerici kesimlerinin politikalarının üstünlük kazanması ve buna paralel olarak, ülkemizde 1980 askersel darbesi sonrasında ABD emperyalizmine doğrudan bağımlı

gerici, militarist güçlerin politik iktidarı ele geçirmesi ile bağımlılık ilişkileri artmış ve çok daha tehlikeli bir nitelik kazanmıştır. Emperyalizmin en gerici kesimleri, ülkemizi ulusal çıkarlarımızla, bölge ve dünya barışının çıkarlarıyla çelişen saldırgan, dünya egemenliğine yönelik politikalarının aracı haline getirmek istiyorlar.

Yıllardır ülkemizi sömüren ulusal kaynaklarımızı talan eden emperyalizm, günümüzde yeni sömürgeci yöntemlerle ekonomimizi tam bir borç kıskacına almıştır. IMF ve Dünya Bankası'nın dayattığı politikalar sonucunda kalkınmaya ve halkın ihtiyaçlarının karşılanmasına ayrılabilecek fonlar her yıl artan ölçüde emperyalizmin kasalarına akmaktadır. Ülke ekonomisi uluslarötesi tekellerin sömürü mekanizmasının bir parçası, emperyalist askersel-sınai kompleksinin ekonomik faaliyetinin bir uzantısı durumuna getirilmektedir. 1980 sonrasında sanayinin yanısıra madencilik, enerji, ulaşım ve iletişim alanları, bankacılık, büyük ticaret, turizm ve tarım da uluslarötesi tekellerin etkisine daha geniş açılmaktadır. Bunun sonucunda dünyada bilimsel ve teknolojik devrimin sürdüğü koşullarda, ülkemizde sanayi ve tarım üretiminin yenilenmesi ve teknolojinin gelişmesi engellenmekte, gelişmiş sanayi ülkeleriyle Türkiye arasındaki teknolojik makas açılmaktadır. Ülkemiz, uluslararası işbölümüne katılımdaki eşitsizliğin çok daha artması tehlikesiyle karşı karşıyadır.

12 Eylül döneminde Amerikan emperyalizmi ülkemizdeki konumunu güçlendirmiştir. Topraklarımızda yeni Amerikan üsleri kurulmuş, üslerin komşu ülkelere karşı tehdit ve saldırı aracı olarak kullanılması için yeni düzenlemeler yapılmış, "Savunma İşbirliği Anlaşması" imzalanmış ve "Türk Amerikan Ortak Savunma Grubu" oluşturulmuştur.

ABD yönetimi Türkiye'yi topraklarında yeni nükleer silahlar bulundurmaya zorlamakta, uzayın askerileştirilmesi projesi çerçevesinde ülkemizin stratejik yerinden yararlanmak istemektedir. NATO planları doğrultusunda ülkemizin silahlanma harcamalarının sürekli artırılması, ulusal kalkınmamızı engelleyen önemli bir etkendir.

Bugün Türkiye ABD'nin çıkarları doğrultusunda bölgede daha fazla gerginlik yaratan bir konuma getirilmiştir. Egemen güçler dış politikada ABD emperyalizminin çizdiği çerçevenin dışına çıkmamaktadır. Türkiye'nin komşularıyla ilişkilerinin kötüleşmesi, sosyalist ülkelerle ilişkilerinin gelişmesinin önlenmesi, ulusal çıkarlarımızı zedelerken, ABD emperyalizminin en saldırgan çevrelerine hizmet etmektedir. Aynı şekilde Türkiye'nin İsrail ile ilişkilerini yumuşatması, Pakistan ve Suudi Arabistan gibi gerici ve emperyalizm yanlısı rejimlerle askeri ilişkilerini sıkılaştırması yönündeki girişimler, ABD emperyalizminin Ortadoğu'yu saldırgan stratejisinin bir alanı haline getirme planlarıyla uyum içindedir.

Türkiye topraklarındaki Amerikan üsleri, askerleri ve silahları nedeniyle,

her an kendi iradesi dışında bir savaşa sürüklenme tehlikesiyle karşı karşıyadır. Topraklarımızdaki Amerikan nükleer silahları, nükleer bir savaşta ülkemizi ilk hedeflerden birisi haline getirmektedir.

Amerikan emperyalizmi bağımlılık ilişkilerini artırarak sürdürebilmek için içişlerimize kabaca müdahale etmektedir. Gerici güçlerin ve rejimlerin baş destekçisi olan Amerikan emperyalizmi, orduda, devlet aygıtında, toplumsal yaşamın tüm alanlarında kendine bağlı kadrolar oluşturmaktadır. Ülkemizde demokrasi ve barış düşmanı her hareketin, tertibin ve askersel darbenin ardında Amerikan emperyalizminin olduğu defalarca kanıtlanmış bir gerçektir.

Türkiye en zor koşullarda bir Ulusal Kurtuluş Savaşı vermiş ve ulusal bağımsızlığını kazanmış bir ülkedir. Bu mücadele gelenekleri halâ canlıdır. Günümüz koşullarında da ulusal bağımsızlığını, ulusal egemenliğini güçlendirme, bağlantısız ülkeler hareketinin politikasıyla yakınlaşma ve bütünleşme ve eşit haklı uluslararası ilişkiler kurma mücadelesini başarıyla verebilir. Bu mücadele, barışı koruma mücadelesiyle birleşerek geniş bir harekete dönüşebilir. Ulusal Kurtuluş Savaşımızdan beri, barış ve ulusal bağımsızlığın en kararlı savunucusu olan işçi sınıfımız, bundan böyle de bu mücadelenin içinde etkin bir yer alacaktır.

Kapitalizmin gelişmesi ve özgüllükleri

Osmanlı feodal düzeninden gelen tarihsel gerilik ve emperyalist ülkelere bağımlılık, ülkemizde kapitalizmin gelişmesine damgasını vurmuştur. Buna, Türkiye'de kapitalist ilişkilerin 19. yüzyılın ikinci yarısında tarihsel olarak gecikerek; ekonominin kapitalizmin geliştiği Batı ekonomileri için pazar ve hammadde alanı, bir yarı sömürge durumuna getirildiği koşullarda; geleneksel sınıf yapısı büyük ölçüde çözülmeden ortaya çıkmaya başlaması neden olmuştur.

Esas olarak Cumhuriyet döneminde uygulanan ve temel araç olarak devletin ekonomik rolünü kullanan politikalarla kapitalizm, devlet kapitalizmi olarak gelişmiştir. Bu dönemde yürütülen devletçilik politikası ulusal ekonominin temellerinin oluşmasına, bir yandan yaygın bir devlet sektörünün yaratılmasına, diğer yandan kapitalist özel sektörünün gelişmesine yol açmıştır.

Devletin olanaklarından yararlanarak güçlenen büyük burjuvazi II. Dünya Savaşı sonrasında yabancı sermaye ile işbirliğine yönelmiş, Türkiye kapitalizmi emperyalist destekle daha hızlı gelişmeye başlamış, buna karşılık egemen güçlerin ulusal ekonominin çıkarları ile çelişen politikaları sonucu ekonomik geriliğin temelleri yok edilememiş, bunlar yeni bir nitelikte,

yeni sömürgecilik koşullarında yeniden üretilmiştir. Bu süreç ekonominin emperyalist tekellere daha güçlü olarak bağlanmasını getirmiş ve devletin ekonomik olanaklarından yararlanan, yabancı sermaye ile işbirliğini geliştiren büyük sermaye içinde tekelleşme oluşmuştur.

Türkiye sınıf olarak burjuvazinin iktidar olduğu kapitalizmin bugün orta düzeyde gelişmiş olduğu bir ülkedir.

Türkiye kapitalizminin bir dizi özgüllüğü vardır. Bunların başında bağımlılık geliyor. Ekonomi kendi temelleri üzerinde birikim ve genişletilmiş yeniden üretim sorununu çözebilmiş değildir.

Türkiye kapitalizmi gelişmiş ülkelere göre geri bir kapitalizmdir. Bu görece gerilik ortadan kalkmadığı gibi, daha da artmaktadır. Kapitalizm öncesine özgü ilişkilerin kalıntıları azalarak da olsa varlıklarını sürdürmekte, küçük meta üretimi ekonomide yaygınlığını korumaktadır. Büyük kapitalist üretimin artmasına karşın küçük kapitalist üretim de genişlemektedir. Kapitalizmin ilk ve gelişmiş aşamalarına özgü ilişkiler karmaşık biçimde gelişmeye devam etmekte, devlet sektörü ekonomide belirleyici bir yer tutmakta, kooperatif sektörü büyümekte, kapitalizmin son aşamasına özgü devlet-tekelci kapitalizm ilişkileri de gelişmektedir. Türdeş bir yapıya sahip olmayan ekonominin kilit noktalarını ellerinde tutan uluslarötesi tekeller ve yerli tekeller, kapitalizmin işleyiş mekanizmasının sonucu bütün farklı yapıları kendilerine bağlamakta, devletin olanaklarından alabildiğine yararlanarak görece küçük sermayelerle olağanüstü karlar elde etmektedirler.

1980'li yıllarda uluslarötesi tekellerle ortaklık ve işbirliği içinde olan yerli tekeller, 12 Eylül darbesinin ve antidemokratik ortamın sağladığı olanaklarla daha da sivrilmiş, ekonominin ve devletin yönetimindeki ağırlıklarını olağanüstü artırmışlardır. Uluslarötesi tekeller ve onların ortağı yerli tekeller ile mali spekülasyon ve silah komisyonculuğu yapan sermaye çevreleri arasında sıkı bir çıkar birliği oluşmuştur. Uluslarötesi tekellerle ortaklık ve işbirliği içinde olan yerli tekellerin sahip ve yöneticileri, emperyalist askersel-sınai kompleksin temsilcileri, ordunun ve öteki devlet aygıtlarının üst yöneticileri yakınlaşmakta, içiçe geçen çıkar ilişkileri çerçevesinde birbirlerine bağlanmaktadırlar.

Tekeller sanayi, ticaret ve hizmet sektörlerinde çok sayıda işletmeyi mülkiyetlerinde ve denetimlerinde tutmaktadır. Tüm özel bankalar ve sigorta şirketleri bunların eline geçmiştir. Uluslarötesi tekellerle ortaklık ve işbirliği içindeki bu tekeller finans ve dış ticaret alanında yoğunlaşıyor, emperyalist ülkelerdeki askersel-sınai kompleksine bağımlı bir silah sanayi kurma girişimlerinde bulunuyor, tarımdaki etkinliklerini artırıyor ve ülke dışında da faaliyete yöneliyorlar. Bunlar ülke ekonomisinin emperyalizme

organik olarak bağlanmasının aracı rolünü oynamaktadır.

Yerli tekeller emperyalist tekellere göre güçsüz ve esas olarak onlara ve devlete muhtaç durumdadır. Yerli tekellerle uluslarötesi tekeller arasında ortaklık ve işbirliğinden asıl kârlı çıkan uluslarötesi tekellerdir. Ne ki, bu ortaklık ilişkisi ve devlet üzerindeki etkileri sayesinde yerli tekeller, egemen burjuvazinin öteki kesimlerinin kârlarının bir kısmına el koyma ve onları kendilerine bağlama olanağına sahip oluyorlar.

Uluslarötesi tekeller, onların "küçük ortağı" olan yerli tekeller ve egemen burjuvazinin öteki kesimleri şeklindeki hiyerarşi, güçlünün daha az güçlü üzerinde hegemonya kurmasına olanak sağlamakta, ama aynı zamanda, egemen güçler arasında, onlarla ya da onların bir bölümü ile uluslarötesi tekellerin politikaları arasında çelişki ve sürtüşmelere de neden olmaktadır. Egemen burjuvazinin iç çelişkilerinde devlet olanaklarından yararlanma yarışı önemli bir rol oynamakta, bu olanaklardan yararlanmayan, uluslarötesi tekellerle işbirliğine giremeyen sanayici ve işadamlarının durumları sarsılmaktadır.

Devletin ekonomik rolü egemen burjuvazi içinde sivrilen tekeller yararına yeniden belirlenmekte, ekonominin yönetiminde bağımlı devlet tekelci kapitalizmine özgü biçim ve yöntemler gelişmektedir. Bu durum, görece geri Türkiye kapitalizminde ekonomik ve toplumsal istikrarsızlığın daha da derinleşmesine neden olmaktadır.

Ekonomik ve politik iktidar

Türkiye'de ekonomik iktidarda asıl sözü geçen, büyük ve tekelci burjuvazi ile giderek kapitalistleşen büyük toprak sahipleridir. Burjuvazinin bu kesimi egemen burjuvaziyi oluşturuyor.

Türkiye'de politik iktidarda da asıl sözü geçen, ekonomide olduğu gibi egemen burjuvazidir. 1980 askersel darbesiyle birlikte devletin, rejimin ve uygulanan politikaların üzerinde, egemen burjuvazi içinden sivrilen uluslarötesi tekellerin yerli ortaklarının etkisi olağanüstü güçlenmiş, ekonominin ve devlet iktidarının kilit noktalarında ağırlığını artıran ve devlet politikasını oluşturup yürüten bağımlı tekelci-militarist bir oligarşi öne çıkmıştır.

Bağımlı tekelci-militarist oligarşi egemen burjuvazinin en üst kesiminden: Uluslarötesi tekellerle ortaklık ve işbirliği içinde olan yerli tekellerin sahip ve yöneticilerinden, emperyalist askersel-sınai kompleksin temsilcilerinden, ordunun ve öteki devlet aygıtlarının üst yöneticilerinden, yeni tutucu, teknokrat politik ve ideolojik işlevli üst kadrolardan oluşmaktadır. Bu Amerikancı, gerici, militarist güçler egemen burjuvazinin çıkarlarını, ABD ve öteki önde gelen NATO ülkelerinin askersel-sınai kompleksinin,

IMF ve uluslarötesi tekellerin plan ve çıkarlarıyla uyumlaştırarak temsil ediyorlar. Egemen burjuvazinin devlet politikasını belirleyen ve iktidarın yürütücü gücü olan oligarşi, hem açık ve gizli baskı mekanizmasıyla terör uygulayabilen, hem de politik egemenlik sistemiyle işçi sınıfı ve halkın güçlerini dağıtıp parçalayabilen kuvvetli, deneyimli, sinsi ve tehlikeli bir güçtür.

Devlet, rejim ve oligarşinin politikası

Ülkemizde burjuva demokratik bir rejim, bütün kurum ve kurallarıyla, sürekli var olamamıştır. Burjuva demokrasisinin işlerlik kazanamayışının etkenleri Türkiye'de kapitalizmin, burjuva toplum ilişkilerinin tarihsel gelişme özellikleri, burjuva demokratik devrimlerin cılız kalmasıdır.

Artan ekonomik istikrarsızlığa emperyalizmin çizdiği çerçeve içindeki politikalarla çözüm aranması, ABD'nin karışmacılığının ve burjuvazinin iç ayrışmalarının artması koşullarında 60'lı yıllardan sonra şu özellikler belirginleşmiştir: Burjuvazinin öne çıkan hiçbir grubu emperyalist destekle bile tek başına sınıf egemenliğini yürütememektedir. Bu durum, bu grubun egemen güçlerin öteki kesimleriyle iktidar blokları oluşturmasına neden olmaktadır. Varolan parlamenter sistem ise, bu sınıfsal güç koalisyonları çerçevesinde, burjuvazinin tüm kesimlerinin çıkarlarını uyumlaştırmasına, halkın demokratik katılımını sağlamaya yetenekli olmamaktadır. Bu durum zorbalık yönteminin daha sık ve yaygın kullanılmasına, burjuvazinin sınıf egemenliğini yürütme biçimi ve sürecinde bunalım ve kopuşlara yol açmaktadır. Yakın tarihimizin deneyimi göstermiştir ki geniş demokrasi güçlerinin katılımını dışlayan sınırlı bir parlamentarizm çerçevesinde, burjuvazinin şu veya bu grubunun hegemonyasında kurulan iktidar blokları da politik istikrar sağlayamıyor.

60'lı yıllardan sonra, tepesi egemen güçlerin parçası haline gelen, Pentagon ve NATO merkezleriyle daha sıkı bağlanan silahlı kuvvetlerin içe dönük zor kullanma işlevi artmıştır. Bunalım durumunda devletin görece bağımsız rolü belirginleşmekte, ordu eski sınıfsal güçler koalisyonundan bağımsız olarak harekete geçmekte, genel olarak burjuvazinin egemenlik sistemini korumak göreviyle politik yaşama müdahale etmekte, katılım isteyen demokrasi güçlerini baskı altına almaktadır. Silahlı kuvvetler, burjuvazinin bu kez öne çıkan grubunun hegemonyasında kurulan egemen güçlerin yeni iktidar blokuna destek olmakta, bu temelde dar bir parlamentarizm çerçevesinde yeniden "toplumsal uyuşma" sağlanmasının koşullarını hazırlamaktadır. Silahlı kuvvetlerin bu müdahalelerde parlamenter sistemi ve burjuva demokratik kurumları da karşısına alması, yeni bir düzeyde istikrarsızlık tohumlarını içinde taşımaktadır.

Ülkemizde demokrasi için mücadele her zaman ağır baskılarla karşı karşıya kalmıştır. Kitlelerin hoşnutsuzluğu ve hareketliliğinin arttığı 60'lı yıllarda kazanılmış görece en geniş demokratik hak ve özgürlükler 1971 askeri darbesiyle daraltılmış, ancak demokrasi mücadelesinin yeniden yükselmesi engellenememiştir.

70'li yılların sonunda terörizmin emperyalizmin en gerici güçleri ve uzantılarının güdümünde planlı bir biçimde tırmandırılmasıyla ülkede yapay bir "güçlü iktidar" arayışı psikolojisi egemen kılınmış, 1980 askeri darbesi esas olarak bu "gerekçeye" dayandırılmıştır. Darbe sonrasında egemen güçler bu gerekçeyle bir dizi uygulamayı faşist bir rejim altında başlatmışlardır.

Aşırı gerici bir anayasayla toplumun politik örgütlenmesi baştan aşağı değiştirilmiştir. Devlet yeniden yapılandırılmış, bürokratik merkeziyetçilik artmış, merkezi yürütme güçlendirilmiş, ordunun militarist tepesi devletin politik yönetim aygıtı içine daha dolaysız girmiştir.

Devletin baskı aygıtı, ordu, polis, MİT, yargı mekanizması hem sayıca, hem de nitelikçe güçlendirilmiş ve modernleştirilmiş; yüzbinlerce politik tutuklu faşist terör çarkının dişlileri arasından geçirilmiştir. Kürt halkına karşı sürekli askeri operasyonlar düzenlenmiş, amansız bir terör uygulanmıştır. Devletin ekonomik aygıtları, uluslarötesi tekellerin ve yerli ortaklarının etkisine daha fazla girmiş, özellikle tekellerin örgütlerinin rolü büyümüştür. Bürokrasi, tekellerin iç örgütlenmesi esas alınarak yeniden düzenlenmiştir. Devletin ideolojik aygıtları, egemen politikalar doğrultusunda kitle haberleşme araçları güçlendirilerek, yüksek öğrenim yeniden düzenlenilerek ve kesin denetim altına alınarak geliştirilmiştir. Dış politika aygıtı merkeze daha sıkı bağlanırken, ABD ve NATO yönetiminin etkisine daha yoğun açılmıştır.

Böylelikle yeni bir politika uygulamaya geçen egemen güçlerin yeni politik rejimi içinde devlet daha sağlam ve daha etkin bir yer almıştır.

Egemen burjuvazinin geleneksel politik kadroları uzunca bir dönem dışlanmış, Amerikancı gerici ve teknokrat politikacılardan oluşturulan yeni tutucu ANAP'ın ağırlığında yeni bir partiler sistemi kurulmuştur. Rejime eklemlenen parlamento ile, halkın yönetime zaten kısıtlı olan katılımı göstermelik duruma gelmiştir. Egemen güçlerin yeni tutucu politikasıyla, burjuvazinin orta katmanlarının ve emekçilerin öteki kesimlerinden bir kitle tabanı oluşturabilmesi, manevra yeteneklerinin artması, baskı gücünün yanısıra politik hegemonya kurarak yönetme olanaklarının genişlemesine yol açmış, rejimin faşist çizgilerinin azaldığı, otoriter bir rejimin belirginleştiği bir süreçten geçilmiştir.

1980 öncesi tırmandırılan terörizmin toplum psikolojisinde bir "şok"

durumu yaratması, askeri darbe sonrasında devlet terörizminin neden olduğu yeni bir "şok" etkisinin buna eklenmesi, egemen güçlerin ideolojik etkinliği için elverişli bir ortam yaratmıştır. Egemen güçlerin ideolojik yelpazesinde antikomünizm temelinde militarizm, dinsel gericilik, toplumsal-politik tutuculuk, ırkçılık ve şövenizm, kozmopolitizm çizgileri yanyana yer almaktadır. Bu eklektik ideolojik ögeler, "Türk-İslam sentezi" gibi etiketler altında toplamak ve kamufle edilmek istenmektedir. Ordu içinde ABD'de geliştirilen emekçi halkı ve demokrasi güçlerini "iç düşman" sayan "ulusal güvenlik doktrini" etkisini artırmaktadır. Toplumda "zayıfı ezmek, köşeyi dönmek" anlayışı yoğun propaganda edilmektedir. Ulusal kültürel değerler baltalanmakta, yoz bir yaşam tarzı egemen kılınmak istenmektedir. Emekçilerin yoksullaşma sürecinin derinleşmesi ile birlikte geleneksel ahlâk ve değer yargılarında sarsıntılar, aile yapılarında çatlaklar, fuhuşun yaygınlaşması, genel bir yozlaşma eğilimi toplumu yavaş yavaş saran, içten içe çürüten bir bunalımın varlığını ortaya koymaktadır. Rejimin bireyleri politika dışında tutma, özel yaşama hapsetme, artan sömürüyü ve baskıları tepkisiz kabul ettirme yönündeki etkinliği bu ortamda başarı kazanmaktadır.

Amerikancı, gerici, militarist güçlerin amacı, bu antidemokratik rejimde kesintilere yol açmaksızın, baskı mekanizmasını kontrollu bir şekilde devrede tutarak, egemen güçlerin manevra yönteminden yararlanan muhalefetin hareket alanını kendilerinin belirleyeceği bir platformda sınırlayarak, toplumu sürekli olarak parlamenter görünümlü antidemokratik, otoriter bir rejime razı etmektir.

Bağımlı tekelci militarist oligarşinin yürüttüğü politika, 80'li yıllara kadar izlenen devlet politikalarında olduğundan daha fazla, ulusal çıkarlardan çok Amerikan emperyalizminin çıkarlarını dikkate alan bir politikadır. Bu politika, ABD yönetiminin çatışma politikasına Türkiye'yi araç etme, ulusal egemenliği tehlikeye atma, komşularımızla ilişkilerimizi gerginleştirme, bölgede hegemonyacılığa yönelme politikasıdır. Bu politika, ülke ekonomisini uluslarötesi tekellerin sömürü mekanizmasına sımsıkı bağlama, emeğin sömürüsünü aşırı biçimde artırma, işsizliği ve yoksulluğu büyütme politikasıdır. Bu politika, demokrasiyi baskı ve zorbalıkla önleme, Kürt halkına karşı terör uygulama, yurttaşları politik yaşamın dışında tutma politikasıdır. Bu politika ulusal kültürü baltalama politikasıdır.

Oligarşinin uyguladığı politikanın ve antidemokratik, otoriter rejimin işlevi işçi sınıfının ve halkın istem ve çıkarlarının gerçekleşmesini engellemektir.

BARIŞ VE DEMOKRATİK YENİLENME STRATEJİSİ VE GÜÇLERİ

Stratejik çizgimiz

İşçi sınıfının ve geniş halk yığınlarının temel istemleri olan ekonomik, toplumsal, kültürel ilerlemenin; iş, toprak ve adil bir gelir dağılımının; konut, eğitim ve sağlık hizmetlerinin; bunalımsız bir gelişmenin ve gelecek güvencesinin; barış, özgürlük ve eşitliğin tam olarak gerçekleştirilmesi ancak antiemperyalist, antitekel devrimci dönüşümler sürecinden sosyalizme geçilmesiyle olanaklıdır.

Öte yandan, halkın bu istemleri yönünde atılan en küçük bir adım, karşısında ilk engel olarak bağımlı tekelci-militarist oligarşinin uyguladığı egemen burjuvazinin politikasını ve otoriter rejimi bulmaktadır.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi'ne göre egemen burjuvazinin bugünkü politikası ve rejimiyle nüfusun ezici çoğunluğu arasındaki çelişki, günümüzde öncelikle çözülmesi gerekli ve olanaklı politik çelişkidir. Emperyalizm ve egemen burjuvaziyle halk arasındaki, emek ile sermaye arasındaki çelişkilerin ve bütün diğer toplumsal çelişkilerin gelişmesini bu politik çelişki belirlemektedir. Bu politik çelişkinin çözülmesi, öteki çelişkilerin çözüm yolunu, toplumsal ilerlemenin yolunu açacaktır.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi, bugünkü iç ve dış koşullarda, toplumsal ilerlemenin önünün Barış ve Demokratik Yenilenme için mücadeleyle, demokratik bir rejimin kurulması ve alternatif bir demokratik politikanın yaşama geçmesiyle açılabileceğine inanıyor. Barış ve Demokratik Yenilenme için mücadele, bugünkü aşamada Komünist Partisi'nin stratejik çizgisidir.

Bu çizgi, barışın korunmasına katkı, Türkiye'yi Amerikan emperyalizminin çatışma politikasının aracı olmaktan kurtarma, demokrasiyi kazanma çizgisidir.

Bu çizgi, işçi sınıfının geniş demokratik bağlaşıklar oluşturması öteki emekçiler ve orta katmanlar üzerinde ideolojik, politik ve kültürel etkisini geliştirmesi, politikayı, politik sistemi, devlet aygıtlarını Barış ve Demokratik Yenilenme Programı yönünde etkilemesi, toplumsal ve politik yaşamdaki rolünü ve ağırlığını artırması çizgisidir.

Türkiye günümüzde bir yol ayrımındadır. Ülkemiz ve halkımız ya iktidardaki Amerikancı, gerici, militarist güçlerin politikasıyla, bugünkü rejimiyle istikrarsızlıktan ve askeri darbelerden, ekonomik ve toplumsal yıkımdan kurtulamayacak, çağın gerisine, savaş tehlikesine sürüklenmeye devam edecek, ya da köklü bir dönüş yaparak yeni bir politikayla, yeni bir rejimle barışçı, onurlu egemen, demokratik, kalkınmaya yönelen bir Türkiye için yeni bir yola girecektir. Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin stratejik çizgisi, Türkiye nüfusunun ezici çoğunluğunun çıkarına olan yeni bir politikayı, yeni bir rejimi ve bunlar için mücadeleyi öne koyuyor.

Barış ve Demokratik Yenilenmenin toplumsal güçleri

Ülkemizde Barış ve Demokratik Yenilenme stratejisinin geniş toplumsal güçleri vardır. İşçi sınıfı, kent yoksulları, köylülük, aydınlar ve geleneksel orta katmanlar, ulusal ekonomiye katkıda bulunan iş adamları gibi sosyal-sınıfsal güçler, sınıfsal olarak türdeş olmayan gençlik, kadınlar gibi sosyal gruplar, Kürt halkı gibi ulusal bir güç, çıkarları bu stratejiyle uyum içinde olan toplumsal güçleri oluşturuyor. Bütün bu güçlerin özgül dinamizmlerini, hareket potansiyellerini Barış ve Demokratik Yenilenme stratejisi doğrultusunda birleştirmeleri olanaklı ve zorunludur.

Türkiye işçi sınıfı toplumun en ilerici, en devrimci gücüdür. Barış ve demokrasi mücadelesinin, toplumsal ilerlemenin motor gücü ve toplumun sosyalist yenilenmesi sürecine öncülük edebilecek tek sınıf işçi sınıfıdır.

İşçi sınıfı ülkemizde ekonomik bakımdan aktif nüfusun dörtte birini aşacak düzeyde bir sayısal ağırlığa ulaşmıştır. İşçi sınıfı başlıca büyük kentlerin çevresinde önemli bir yoğunlaşma, belirli işyerlerinde önemli bir toplulaşma göstermektedir.

Ekonomideki yapısal ve bölgesel oransızlık ve farklılıklar işçi sınıfının yapısına da yansımaktadır. Kent yoksulları ve geniş küçük burjuva kesimler işçi sınıfını halka halka çevrelemekte, birçok durumda aradaki sınırlar silikleşmektedir.

İşçi sınıfı yapısının gelişmesinde, sektörlere, işletme büyüklüğüne, modern teknoloji kullanımına göre artan eşitsizlik, ulusal ve yerel özelliklere göre farklılaşma sınıf birliğini kurmanın zorunluluğunu daha da öne çıkarmaktadır. Öte yandan, modern sanayi proletaryasının ağırlığı artmakta, ikinci kuşak işçiler çoğalmaktadır.

1980 sonrasında egemen burjuvazi işçi sınıfının sendikal ve politik örgütlerine karşı eşi görülmedik bir saldırı yöneltmiştir. Ancak bu saldırı, işçi sınıfının örgütlerini büyük kayıplara uğratmasına karşın, amacına ulaşamamış, onları yoketmeyi başaramamıştır. Egemen burjuvazi, aynı zamanda işçi sınıfının birleşmesini ve örgütlenmesini zorlaştıran, sömürüyü yoğunlaştıran yeni yöntemleri de gündeme getirmiştir. Ücret sisteminde değişiklikler yapılmış, sözleşmeli personel ve eve iş ısmarlama uygulamaları yaygınlaştırılmıştır.

İşçi sınıfımız bugün de toplumsal sayısal gücünün üzerinde bir rol oynuyor, eğitim düzeyi, mesleki bilgi ve becerisi artıyor, toplumsal-politik bilinci gelişiyor, güçleniyor, deney kazanıyor.

Nesnel ve öznel tüm zorluklara karşın, işçi sınıfımız sendikal ve politik birliğini sağlayabilir, güçlendirebilir, kendi sınıfsal çıkarları ile birlikte ulusal çıkarları ve genel insanlık çıkarlarını kararlılıkla savunarak, barış ve demokrasi isteyen güçlerin birliğinin gerçekleşmesi için etkin bir rol oynayabilir; işçi sınıfımız böylece toplumsal gelişmenin öncü gücü konumuna yükselebilir. Komünist Partisi'nin görevi işçi sınıfına bu doğrultuda yol göstermektedir.

Sanayileşme düzeyinin yetersizliği sonucunda ülkemizde kent yoksullarının sayısı da hızla artmaktadır. Nüfusun her yıl artan bir bölümü işsiz kalmakta, düzenli iş bulamamakta, köydeki yoksullaşmanın kentlere ittiği milyonlarca yurttaş kentlerin çevresinde birikmektedir. Kentlerde işsizler ordusuna katılanlar ya da gelip geçici ara "iş"lerde boğaz tokluğuna çalışanlar gün geçtikçe fazlalaşmaktadır. Egemen güçlerin uygulayageldiği ekonomik, politik ve kültürel politikalar sonucunda kendilerini toplumun "kıyı"sına itilmiş bulan kent yoksulları, işçi sınıfının mücadelesine çekilebilir olmakla birlikte, burjuva ideolojisinin her türünün etkisine son derece açıktır. İşçi sınıfı ve kent yoksullarının, egemen güçlerin onları işsizliği kullanarak karşı karşıya getirme çabaları karşısında, iş ve güvenli bir gelecek için ortak mücadelesi, kent yoksullarının toplumsal ve politik yaşamda giderek daha olumlu bir rol oynamasına yardımcı olacaktır.

Günümüzde küçük ve az topraklı köylüler, üretimi ve yaşamlarını son derece zor koşullarda sürdürürken, orta ve büyük köylülerin karşı karşıya kaldığı sorunlar da ağırlaşmaktadır. Büyük toprak sahiplerinin yanısıra uluslarötesi tekellerin ve yerli tekelci, büyük sermayenin tarım sektö-

ründeki etkisini artırması, köylülüğün durumunu iyice zorlaştırmıştır. Bunlar, devletin ekonomik politikasının da yardımıyla köylüyü yıkıma uğratmakta, üreticiye gitmesi gereken fonlara el koymaktadır. Diğer yandan, tarım girdileri ve kredi gibi yollardan üreticileri kendilerine bağlamaktadır. Egemen güçlerin politikası köylülüğün tümünün çıkarlarıyla çelişmektedir. Egemen güçler, aynı zamanda, köylülüğün özgürce kooperatifleşmesini; kooperatiflerin, birliklerin ve ziraat odalarının yönetiminde söz sahibi olmasını; genel olarak politik yaşama katılmasını engellemeye çalışmaktadır. Bütün bunlara karşın, köylülüğün genel demokratik mücadelede rolünün artması, işçi sınıfı ve öteki ilerici güçlerle birleşmesi olanaklı ve zorunludur.

Ülkemizde yığınsal bir sosyal katman oluşturan aydınlar, toplumsal, politik ve kültürel yaşamda önemli bir ağırlığa sahiptir. Kapitalizmin gelişmesi, büyük çoğunluğu orta katman konumunda olan aydınlar arasında ücret karşılığında çalışan kesiminin oranını artırırken büro çalışanlarının, öğretmenlerin, memurların ve özellikle teknik elemanların önemli bir kesiminin sınıfsal konumlarını işçi sınıfının konumuna yaklaştırmaktadır. Doktor, avukat, mühendis gibi serbest meslek sahipleri arasında demokratik eğilimler güçlüdür. Oligarşinin, fikir emeğinin her alanını denetim altına almaya çalışması, aydınlar arasında kutuplaşmayı ve meslek grupları merdiveninin oluşmasını hızlandırmaktadır. Ülkemizin tarihinde oynadıkları önemli rolün yanısıra günümüzde bilim ve teknikteki gelişmelerin de etkisiyle yaratıcı çalışmanın büyüyen önemi, aydınların rolünü çok yönlü artırmaktadır. Meslek örgütleri eski önemini korurken, yeni örgüt ve hareketler ortaya çıkmaktadır.

Ülkemizde esnaf ve zanaatkârlardan oluşan geleneksel kent orta katmanları ağırlıklarını sürdürmektedir. Onların da toplumsal durumları işçi sınıfınınkine yaklaşmaktadır.

Amerikancı, gerici, militarist güçlerin politikasından, çeşitli burjuva kesimler de zarar görmektedir. Barışın korunması ve demokrasinin kazanılması, ülke ekonomisine katkıda bulunmak isteyen küçük-büyük bütün sanayici ve iş adamlarının çıkarlarıyla uyum içindedir.

Artan işsizlik, yoksullaşma, çağdışı eğitim sistemi ve baskıcı uygulamalar, bugününü gerektiği gibi yaşayamayan gençliğin geleceğe bakışını da karamsarlaştırıyor. Egemen güçler, özenle politik yaşam dışında tutmaya, baskı altına almaya ve dinamizmini köreltmeye çalıştıkları gençliğe, ya robotlaşarak kendilerine bağlanma ya da açlık ve yoksulluk içinde yaşama ikilemini dayatmak istiyorlar. Ama gençlik bu ikileme boyun eğmiyor. İşçi sınıfı içinde işçi ailelerden gelme genç işçilerin oranı büyüyor; öğrenci genç sayısı yükseliyor, mezun olduktan sonra ücret karşılığı çalışanların oranı artıyor. Bunlar, ülkenin bugününde ve geleceğinde söz

sahibi olmak isteyen gençliğin mücadelesini, toplumsal ve politik yaşamdaki rolünü daha da önemli kılıyor. Antiemperyalist, devrimci geleneklere sahip olan gençlik hareketi, bugün daha da geniş bir demokratik güç olarak gelişmeye adaydır.

Günümüzde kadınların ezilmesi katmerleşmiş, kadınların üzerindeki baskı artmıştır. Ülkemizde çoğu durumda yalnızca kâğıt üzerinde kalan kadın hakları, ekonomik koşulların kötüleşmesiyle daha da tehlikeye girmektedir. Uygulanan ekonomik politikalar kadınların omuzlarına binen yükü artırırken, aynı zamanda onları iş ve toplum yaşamının dışına itmektedir. Politika dışı tutma çabalarıyla kadınların toplumsal ve politik yaşamdaki yeri daha geri plana atılmakta, eşitsizlik derinleşmektedir. Kadınların toplumsal yaşamın her alanında giderek artan eşitsizliği toplumun en önemli sorunlarından biridir. Kadın hakları için kadınların fiili hak eşitliği, toplumsal ve politik yaşamdaki rollerinin artması, ailenin demokratikleşmesi için mücadele, bütün toplumun demokratikleşmesi ve ilerlemesinin vazgeçilmez bir önkoşuludur.

Türkiye nüfusunun önemli bir bölümünü oluşturan Kürt halkı çifte baskı altındadır. Kürt halkı, bir yandan uluslarötesi tekellerin ve yerli ortaklarının, büyük toprak sahiplerinin, ağaların ağır sömürüsüne hedef olmakta, bir yandan da barbarca yöntemleri içeren bir ulusal baskı altında tutulmaktadır. Aralarında sayısız bağlar olan Türk ve Kürt halkının ortak mücadelesini sağlamak, barış ve toplumsal ilerleme için mücadelenin her aşamasında başarının zorunlu önkoşuludur.

Komünist Partisi, barışın korunmasının ve demokrasinin kazanılmasının, nüfusun ezici çoğunluğunun yararına olduğu gerçeğinden hareket etmektedir.

Barış ve Demokratik Yenilenmenin politik güçleri

İşçi sınıfı ve halkımızın, demokrasi güçlerinin, 1960'lı ve 70'li yıllarda özellikle gelişen, önemli bir demokratik mücadele deneyimi, politik kültür birikimi vardır. İşçi sınıfının politik ve sendikal örgütlenme, parlamento içi ve dışı mücadele biçimlerini birleştirme, öğrencilerin ve aydınların örgütlenme ve demokratik mücadele, köylülerin kooperatifleşme alanında önemli kazanımları olmuştur; barış hareketi gelişmiştir. Demokratik güçlerin parlamentoyu, belediyeleri, TRT'yi, basını, üniversiteyi, yargıyı ilerici yönde etkileme konusunda başarılı deneyimleri oluşmuştur. Faşist teröre karşı direniş ruhu canlı kalmıştır.

1980'li yıllarda politik demokrasiye sahip çıkmanın önemi, demokrasi ve parlamenter düzen için birlik kurulamayışının askersel darbenin engellenememesindeki rolü ilerici güçler tarafından daha iyi kavranmıştır. Ba-

rış ve demokrasi güçlerinin geniş ve istikrarlı birliği oligarşiyi ve politikasını geriletebilir, ülkemizi barış ve demokratik yenilenme yoluna sokabilir.

Ülkemizde tarihsel kökleri olan politik akımlar, komünist ve diğer devrimci sol akım, sosyal demokrat akım, kemalist akım, antiemperyalist çıkışlar yapan dinsel akım, burjuva demokrat akım ve Kürt ulusal demokrat akımı bugün legal ya da illegal parti ve çevrelerde rejime ve bugünkü egemen politikaya karşı muhalefet etmektedir.

Kapitalizmin olumsuz sonuçlarına karşı çıkma ve düzende köklü değişikliklere yönelme temelindeki sol akımlar, komünistlerden, diğer devrimci sol güçlerden, sosyal demokrasinin ağırlık taşıyan bir kesiminden, "yeni sol" çevrelerden, devrimci demokrat Kemalistlerden ve Kürt devrimci ve demokrat güçlerinden oluşmaktadır.

Komünist akım, tarihsel olarak ülkenin en köklü politik akımlarından birisidir. Diğer devrimci sol, 60'lı yılların sonunda devrimci gençlik hareketindeki ayrışmalarla ortaya çıkan çizgilerin günümüzde devamı olan ve pek çok sayıda parti ve hareket biçiminde örgütlenmiş bulunan devrimci güçleri kapsamaktadır. Kimi güncel toplumsal sorunlara yanıt arama çabası içinde "yeni sol" çevreler oluşmuştur. Kürt ulusal demokrat akımı içindeki etkili güçler, son on yıllarda Türkiye sol hareketi içinde değişik çizgilerde yer almış olan devrimci ve demokratik güçlerdir.

Komünist akımı, diğer devrimci sol ve "yeni sol" ile, Kürt ulusal demokrat akım içinde önde gelen güçlerle birleştiren önemli bir ortak temel Marksizmin etkisidir.

Kemalizm, ulusal kurtuluş mücadelesinin antiemperyalist özlü akımı olarak ortaya çıkmış ve tarihsel süreç sonunda ayrışmaya uğramıştır. 60'lı yıllardan bu yana Kemalizme devrimci demokrat, sol bir anlayışla sahip çıkan aydın çevre, Kemalizmi bu ruhta ve günün gereklerine uygun olarak geliştirmek istemektedir. CHP'nin devamı olan politik çizgiler içinde, aydınlar, öğretmenler, subay ve assubaylar arasında ulusal kurtuluşçu ve ulusal reformcu özellikleri derece derece öne çıkan bir Atatürkçülük, çoğu kez sosyal demokrat ve burjuva demokrat ögelerle içiçe etkisini göstermektedir.

Öte yandan günümüzde silahlı kuvvetlerin tepesinin ve genel olarak egemen burjuvazinin ulusal kurtuluşçu özü boşaltılmış, biçimsel Kemalizm anlayışı, Atatürkçülüğün demagojik anlamda bir etiket olarak kullanılmasından başka bir şey değildir.

Günümüzde sosyal demokrasi, CHP içinde Kemalizmin ulusal reformcu ögeleriyle ve burjuva demokrat ögelerle içiçe varlığını sürdüren sosyal reformist çizgi temelinde ortaya çıkmıştır. Sosyal demokrasi bölünmüş olmasına ve sistemli programatik görüşlere sahip olmamasına rağmen,

emekçiler ve aydınlar arasında belirli bir etki bırakan bir akımdır.

Günümüzde dinsel etkilenme altında olan kitlelerin sosyal ve politik nedenlerle hareketlenmesi onların tepkilerini dinsel motif ve görüşlerle ortaya koymalarına yol açmaktadır. Bu durum dinsel akımların ayrışmasını da beraberinde getirmektedir. Egemen güçler eskiden olduğu gibi emekçilerin dinsel inançlarını gerici yönde kullanır ve bazı tarikatları kendi amaçlarına uygun örgütlerken antiemperyalist yönlü çıkışlar yapan dinsel akımlar ve kesimler, sol ile diyaloğa daha açık duruma geliyorlar.

Burjuva demokrat akım Osmanlı dönemine kadar uzanan kökleri olmasına rağmen nesnel temeli cılız olduğundan güçlü, bağımsız bir akım olamamış, sınırları belirsiz zayıf ve dağınık kalmıştır. Önceleri Kemalizmle, sonra da sosyal demokrasiyle ve bir ölçüde de burjuva parlamentarizmini savunan çizgiyle içiçe varlığını sürdüren burjuva demokrat akım aydınları da etkilemiştir. DP-AP devamı olan politik çizgide, egemen burjuvazinin parlamenter yöntemleri ön planda tutan geleneksel politik kadroları rol oynamaktadır. Bu çizgi bir yandan ordu müdahalelerini reddederken burjuva demokrat fikirlere eskisine göre daha açık konuma gelmiş, öte yandan da darbelere "gerekçe" yapılan "ulusal güvenlik" doktrininin etkisinden kurtulamamış durumdadır. Bu etkiyi aşamadığı ve tutarlı demokrat konumlara yönelemediği sürece, onun kendi varlığını bile güvenceye almasının olanaklı olmadığını tarih kanıtlamıştır.

Tarihsel köklere sahip olan Kürt ulusal hareketi içinde bugün değişik çizgilerde örgütlenmiş devrimci ve demokratik güçler etkilidir. Bu güçlerle Türk demokrat çevrelerin daha yakın bir diyalog kurmaları, daha gerçekçi politik konumlara yönelmeleri, hem barışı koruma ve demokrasiyi kazanma mücadelesini hem de mücadeleye katılan bütün hareket ve akımları güçlendirecektir.

Yurdumuzun varlık yokluk mücadelesi verdiği Ulusal Kurtuluş Savaşı deneyiminin göstermiş olduğu gibi, bugün geldiğimiz bu önemli dönemeç noktasında da bütün bu tarihsel politik akımların bir araya gelmeleri, etkinliklerini aynı doğrultuda birleştirmeleri zorunlu ve olanaklıdır. Bu anlayış temelinde oluşacak yeni bir politik kültür, demokratik bir işbirliği Barış ve Demokratik Yenilenme için gerekli güç birikimini yaratacaktır.

TÜRKİYE BİRLEŞİK KOMÜNİST PARTİSİ'NİN BUGÜNKÜ AŞAMADAKİ AMACI: BARIŞ VE DEMOKRATİK YENİLENME

Barışçı, egemen, onurlu, demokratik, kalkınmaya yönelen bir Türkiye için, halkımızın yaşamsal sorunlarının çözülmeye başlanması için, ülkemizin ve halkımızın bugünkü durumdan çıkış yolunu gösterecek demokratik bir alternatif politikaya, bugünkü rejimin yerini alacak demokratik bir rejime ihtiyacı vardır.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi, Barış ve Demokratik Yenilenme Programı ile böyle bir politikanın, böyle bir rejimin anahatlarını ortaya koyuyor, gerçekçi hedefler gösteriyor.

Barış ve Demokratik Yenilenme Programı, emekçilerin derin sosyal sorunlarına, hemen bugünden, henüz kapitalizm çerçevesinde olanaklı ilk ekonomik, iç ve dış politik çözümleri getirme programıdır.

Kapitalizm koşullarında emekçilerin sosyal sorunları tam olarak çözülemez. Ancak bu program temelinde, emekçilerin sosyal sorunlarını kendi örgütlü çaba ve mücadeleleriyle adım adım çözme yoluna koyulmaları olanaklıdır. Bu sorunların çözümü için bugünden doğru yönde adımlar atılamazsa, yarın sosyalizme geçildiği koşullarda bu sorunların çözümü birkaç kat daha zorlaşmış olacaktır.

Barış ve Demokratik Yenilenme Programı, yeni bir ekonomik politikayla kalkınma yoluna girmek programıdır. Kalkınma; toplumun ezici çoğunluğunu temsil eden güçlerin onayladığı, ama gerçekleşememesinin en büyük acısını emekçilerin çektiği bir hedeftir. Ancak ekonominin ulusal temellerini güçlendirmek, sanayileşmek, modernleşmek ve üretmi artır-

mak yoluyla emekçilere ulusal gelirden daha büyük bir pay sağlamak ve halkın ekonomik, sosyal, kültürel ihtiyaçlarını karşılama düzeyini adım adım yükseltmek olanaklıdır. Halkın refahının ekonomik koşulu hızla kalkınmaktır. Yeni ekonomik politikayı yeni bir sosyal politika ile bütünleştirmeden, emekçilerin alım gücünün sürekli düşmesine karşı önlemler alınmadan kalkınma yoluna girilmiş olamaz.

Barış ve Demokratik Yenilenme Programı halkın özgür iradesiyle demokratik bir şekilde oluşacak parlamentonun politik sistemde en üst organ olduğu, halkın demokratik yığın örgütlerinin aktif katılımına dayanan demokratik bir rejim kurma programıdır. Bu program Kürt ulusal sorununa demokratik, adil ve barışçı bir çözüm getirme programıdır. Demokrasinin kazanılması, emekçilerin sosyal sorunlarının çözümünün, ekonomik gelişmenin iç politik önkoşuludur.

Barış ve Demokratik Yenilenme Programı, ulusal egemenliği güçlendirme, tüm devletlerle eşit haklı, dostluk ve işbirliği ilişkileri kurma programıdır. Bu, emekçilerin sosyal sorunlarının çözümünün, ekonomik gelişmenin dış politik koşullarını yaratma programıdır.

Barış ve Demokratik Yenilenme Programı, dünya barışının korunmasına, genel insanlık sorunlarının çözülmesine katkı programıdır. Bu amaç, dolaysız biçimde herkesin, bütün yurttaşların çıkarlarıyla bağlıdır. Nükleer silahlanma yarışının durdurulması ve silahsızlanma için gösterilecek her çaba ve kazanım, dünyada yeni bir ekonomik düzen, ülkemizde kalkınma ve halkın refahını yükseltme için daha geniş kaynaklara sahip olmak demektir. Dünya barışının korunması, emekçilerin sosyal sorunlarının çözümünün, ekonomik gelişmenin mutlak önkoşuludur.

Emekçilerin ağır sosyal sorunlarının çözülmesi için atılacak adımların önünde emperyalizmin saldırgan ve militarist politikası, yeni sömürgecilik politikası, ülkede oligarşinin antidemokratik, otoriter rejimi ve politikası engel olarak duruyor.

Barış ve Demokratik Yenilenme Programının amacı, bu engelin aşılmasıyla, emekçilerin sosyal sorunlarına en acil çözümleri kalkınma yoluna koyularak getirmek için, barışı korumak ve demokrasiyi kazanmaktır.

Barışı korumak ve demokrasiyi kazanmak için en geniş güçlerin ortak mücadelesi zorunludur. Bundan başka hiçbir yol, Türkiye'nin her alanda yönelmek zorunda olduğu hedeflerin önüne dikilen güçlü ve tehlikeli engeller karşısında başarıya götüremez.

Bu program, sorunlarının çözüleceği umuduyla değişik politik güçleri destekleyen tüm emekçileri, halkın sorunlarını çözmeyi savunan tüm politik güçleri gerçekçi hedefler temelinde birleştirme programıdır.

Barış ve Demokratik Yenilenme Programı, ulusal kültürü koruma, demokratizm, yurtseverlik ve hümanizm temellerinde geliştirme programıdır.

Bu, aynı zamanda sol ve demokratik güçler arasında, toplumdaki tüm bireyler arasında yeni bir politik kültür yaratma programıdır. Ulusal kültürün gelişmesi, yeni bir politik kültürün oluşması, ülkede tarihsel kökleri olan politik akımlar arasında diyalog ve demokratik işbirliğinin önkoşuludur.

Barış ve Demokratik Yenilenme Programının gerçekleşmesiyle Türkiye ve halkımız, insanın yaşama, çalışma, özgürce düşünme ve davranma, kendi kendini yönetme, kendi yazgısına egemen olma haklarını temel alan yeni bir yola koyulacaktır.

Demokratik bir rejim için

Ülkemizde demokratik bir rejimin kurulması, demokratik gelişmenin sürekli kılınması, askeri darbelerle kesintiye uğramamasının güvence altına alınması, içinde bulunduğumuz dönemin başlıca sorunudur. Demokratik rejim, parlamentonun özgür iradeye dayanması ve en üst organ olması, temel hak ve özgürlüklerin eksiksiz sağlanması, özgür politik yaşamın ve demokratik katılımın gerçekleşmesi demektir. Böyle bir rejim ancak barışın korunduğu ve ulusal egemenliğin güçlendiği koşullarda kurulabilir. Öte yandan Türkiye'nin dünya ve bölge barışının korunmasına katkıda bulunması, ulusal çıkarların korunması, bağımsız bir ekonomik gelişmeye yönelme, halkın koşullarının iyileştirilmesi için elverişli koşullar, ancak demokratik bir rejimde sağlanabilir.

Parlamento politik sistemin en üst organı olmalıdır

Parlamentonun politik sistemin en üst organı olması, ancak halkın iradesini özgürce ortaya koyabilmesiyle olanaklıdır. Bunun için:

– Gerçekten çok partili bir rejim kurulmalı, Komünist Partisi ve Kürt ulusal hareketi, tüm yasaklı politik örgütlenmeler yasallaşmalı, serbestçe faaliyet gösterebilmeli, 141 142, 163. maddeler kaldırılmalıdır.

– Siyasi partilerin örgütlenme ve diğer çalışmalarını özgürce, hiçbir devlet karışması olmadan yürütebilmesi için siyasi partiler yasası demokratikleştirilmelidir.

– Bütün partilerin eşit haklılığını güvence altına alacak, nisbi temsil sistemine dayalı, 18 yaşa seçme ve 21 yaşa seçilme hakkını tanıyacak, yurtdışındaki yurttaşların bulundukları ülkelerde oy kullanmalarını sağlayacak ve partilere istediklerinde seçim koalisyonları kurma olanağı verecek demokratik bir seçim yasası yapılmalıdır.

– Yerel yönetimler merkezi idarenin vesayetinden kurtarılmalı, yetkileri artırılmalı, mali ve idari özerkliğe kavuşturulmalı, yerel yönetimlerde daha geniş bir temsil sağlanmalıdır.

– Sendikalar, kooperatifler ve öteki örgütler, meslek odaları ve üniversiteler belli kurumlaşmış biçimlerde parlamento çalışmalarına katkıda bulunabilmeli, benzer yöntemler yerel yönetimler düzeyinde de uygulanmalıdır.

Parlamentonun politik sistemin en üst organı olması, ancak hiçbir devlet organı ve kurumun parlamento üzerinde olmaması ve onun denetimi dışında kalmaması ile, ordu yönetiminin politik sistem üzerindeki vesayetine son verilmesi ile, devlet kurumları içinde darbeci odakların yuvalanmasına izin verilmemesi ile olanaklıdır. Bunun için:

–Cumhurbaşkanına temsil niteliğini aşan yetkiler tanınmamalıdır.

– Milli Güvenlik Kurulu kaldırılmalıdır.

– Silahlı kuvvetlerin demokratik rejime karşı kullanılmasını önleyecek, onu yurt savunmasıyla görevli kılacak, demokratik rejime ve halkın seçtiği parlamentoya bağlı kalmasını sağlayacak, iç yapısını demokratikleştirecek bir reform yapılmalıdır.

– Milli İstihbarat Teşkilatı ve polis örgütü, tüm devlet kurum ve organları ve devlet işletmeleri parlamentonun açık denetimine tabi olmalıdır.

– Silahlı kuvvetlerin ve polis örgütünün demokratik halk hareketlerine karşı kullanılmasına yol açan yasal düzenlemeler kaldırılmalı, sıkıyönetim ve olağanüstü hal yasaları demokratikleştirilmelidir.

– Ordu ve öteki devlet kurumları Amerikancı, faşist, demokrasi düşmanı kadrolardan arındırılmalı, yabancı gizli servislerin devlet kurumlarına sızması önlenmelidir.

– Yürütmenin parlamentonun denetimi dışında kalan hiçbir faaliyeti olmamalıdır.

– Devlet işlerinde açıklık ilkesi benimsenmeli, kamuoyu devletin iç ve dış faaliyetleri konusunda düzenli bilgilendirilmelidir. Kamuoyu bu konuları özgürce tartışabilmelidir.

İnsan hakları eksiksiz sağlanmalı, halk yığınları özgürce sesini duyurabilmeli, politik sisteme katılabilmelidir

Toplumsal yaşamın bütün alanlarında ve ülkenin bütün bölgelerinde demokratikleşme için yurttaşlar kendilerini özgür hissetmeli, insan hakları, temel özgürlükler tam olarak yürürlükte olmalıdır. Bunun için:

– Kişi ve konut dokunulmazlığı, düşünce, örgütlenme, birleşme özgürlüğü bilgilenme özgürlüğü, vicdan ve din özgürlüğü, kadınların eşit haklılığı, sosyal haklar eksiksiz sağlanmalıdır.

– Kürt halkı üzerindeki teröre son verilmeli, Kürt ulusunun varlığı tanınmalı ve Kürt sorunu adil, demokratik, barışçı bir çözüme kavuşturulmalıdır.

– Yargı bağımsızlığı ve savunma hakkı güvence altına alınmalı, Devlet Güvenlik Mahkemeleri kaldırılmalı, yurttaşlar hiçbir nedenle işkence ve kötü muameleye hedef olmamalı, idam cezası kaldırılmalı, ceza ve infaz yasası çağdaşlaştırılmalı, gözaltı süresi her durumda 24 saate indirilmeli, adli polis örgütü kurulmalıdır.

Toplumsal yaşamın bütün alanlarında ve ülkenin bütün bölgelerinde demokratikleşme için, yurttaşlar özgürce hak arayabilmeli, halk yığınları devletin politikalarını etkileyebilecek şekilde politik sisteme katılabilmeli, yeni demokratik katılımcı yapılar oluşmalıdır. Bunun için:

– Sendikal haklar, grev ve toplu sözleşme, miting ve toplantı özgürlükleri eksiksiz sağlanmalıdır. Devlet çalışanları politik ve sendikal haklara kavuşmalı, işçi-memur ayırımına son verilmelidir.

– Basın özgürlüğü tam olmalı, TRT özerk ve demokratik bir yapıya kavuşturulmalı, üniversite özerk ve özgür olmalıdır.

– İşçi sendikaları, kooperatif ve birlikler, esnaf ve zanaatkâr örgütleri, gençlik ve kadın örgütleri, aydın kuruluşları, çeşitli girişimler, dernekler, mimar, mühendis, tabib, eczacı odaları, barolar ve öteki meslek kuruluşlarının faaliyetlerine hiçbir antidemokratik karışma olmamalıdır. Ziraat, sanayi ve ticaret odaları demokratikleşmeli, üyelerin iradesinin yönetimlere tam yansıması sağlanmalıdır. Bütün bu kuruluşlar idarenin hiçbir karışımı olmadan, üyelerinin ve ülkenin çıkarları doğrultusunda devletin her alandaki ve her düzeydeki politikaları üzerinde etkide bulunabilen özgür ve özerk kuruluşlar durumuna gelmelidir.

– Emekçilerin, işyerinde demokrasi, köyde, mahallede demokrasi istemlerine yanıt verecek önlemler alınmalıdır. Yerel düzeyde kamuoyunun demokratik ifadesini bulmasını sağlayacak katılımcı yapılar oluşturulmalıdır.

– Subay ve erler de bütün yurttaşlar gibi temel hak ve özgürlüklere sahip olmalı, emir-komuta zinciri ordu mensuplarının ülkenin durumu ve geleceği konusunda özgürce görüş geliştirebilmesine engel olmamalı, subayların değişik düzeylerde kendi özgür iradeleriyle politik yaşama katılmasının olanakları yaratılmalıdır. Bu, ordunun halkla yakınlaşması ve yurt savunması görevini daha iyi yerine getirmesi için gereklidir.

Demokratik bir anayasa yaşama geçmelidir

Demokratik bir rejim için:

1982 Anayasası kaldırılmalı, bütün halkın, demokratik parti ve yığın örgütlerinin katılımıyla, parlamentoda yeni, demokratik bir anayasa yapılmalı, bu anayasa özgür koşullarda yapılacak bir referandumla yürürlüğe girmelidir.

Yeni, demokratik anayasa, dil, din, milliyet, cinsiyet, yaş, politik düşünce, inanç ve sosyal köken ayrımı yapılmaksızın bütün yurttaşların temel hak ve özgürlüklerinin güvence altına alındığı katılımcı bir demokratik rejimi, demokratik, laik, sosyal, hukuk devletini kurallara bağlamalıdır.

İnsanlık suçu sayılan savaş, faşizm ve terörizm yanlısı, ulusal ve dinsel nefret ve düşmanlık yanlısı faaliyetlere izin verilmemelidir.

Askeri darbe sonrası antidemokratik uygulamalar bütün sonuçlarıyla kaldırılmalıdır

Demokrasiye yönelen zorbacı bir saldırı olan 12 Eylül 1980 askeri darbesinin ve sonraki antidemokratik uygulamaların bütün sonuçlarını ortadan kaldırmak, demokratik bir rejimi yerleştirmek ve korumak için vazgeçilmez bir görevdir. Bunun için:

– Tüm politik tutukluları içeren bir genel politik af çıkarılmalı, politik hakları ellerinden alınmış yurttaşların bu hakları geri verilmeli, politik göçmenlerin özgürce ülkeye dönebilmeleri sağlanmalı, politik nedenlerden dolayı görevlerine son verilen yurttaşlara görevlerine geri dönme hakkı tanınmalıdır.

– 1980 öncesi bilinçli olarak yaratılan terör ortamının ve buna dayanılarak gerçekleştirilen askeri darbenin sorumlularından ve işkencecilerden hesap sorulmalıdır.

– 12 Eylül döneminde oluşturulan resmi ve yarı resmi terör örgütlenmeleri dağıtılmalıdır.

Barışçı, egemen bir dış politika için

İnsanlığın yokolacağı bir nükleer savaşı önlemek için çaba göstermek bütün devletlerin görevidir. Silahlanma yarışının durdurulması ve silahsızlanma için gösterilecek her çaba, ulusal çaptaki sorunlarımızın çözümüne de büyük bir katkı olacaktır.

Öte yandan ülkemizin varlık ve güvenliğini ilgilendiren konularda egemence karar verebilmesi, kendi kaderini başka bir devletin karışması olmaksızın kendisinin özgürce belirleyebilmesi, ulusal bağımsızlığın korunması ve güçlendirilmesi günümüz dünyasında daha da büyük bir önem kazanıyor. Ulusal egemenliğin güçlendirilmesi, dünya ve bölge barışının korunmasına yönelik bir politika izlenmesi, demokratik rejimin olmazsa olmaz koşuludur.

Ulusal egemenliği titizlikle koruyarak bütün ülkelerle eşit haklı, çok yönlü ilişkilere girmek, kalkınma sorunumuzun çözümü için nesnel bir ihtiyaç olarak kendini dayatıyor.

Türkiye dünya barışının korunmasına katkıda bulunmalıdır

– Türkiye nükleer savaşın önlenmesi, silahlanma yarışının durdurulması, uzayın silahlandırılmasına olanak tanınmaması, nükleer ve konvansiyonel silahların eşit güvenlik temelinde azaltılması için elindeki bütün olanaklarla aktif çaba göstermelidir. ABD'nin topraklarımıza yeni nükleer silahlar yerleştirmesine ve uzayın askerileştirilmesi projesinde ülkemizden yararlanmasına izin verilmemelidir.

– Türkiye NATO içinde kendi meşru güvenlik çıkarlarına ve dünya barışının çıkarlarına uygun bir politika izlemeli, NATO ve Varşova Anlaşması Örgütü askersel doktrinlerinin savunma ilkeleri temelinde yeniden düzenlenmesi, iki örgüt arasında askersel dengenin korunarak eşit güvenlik temelinde sürekli daha alt düzeylere indirilmesi ve giderek her iki askersel paktın eşzamanlı kaldırılması için çaba göstermelidir. Bu doğrultuda bir ilerleme sağlanamazsa, Türkiye NATO'nun askeri kanadından çekilmelidir.

– Türkiye Balkanların ve Doğu Akdeniz'in nükleer silahsız bölge olması ve ekolojik korunmasının sağlanması için çalışmalıdır.

– Türkiye bölgede CENTO'nun yerini alacak üstü örtülü bir askeri paktın oluşmasına araç olmamalı, Israil'in 1967'de işgal ettiği topraklardan çıkması ve Filistin halkının kendi devletini kurma hakkının gerçekleşmesi için çalışmalıdır.

– Türkiye Birleşmiş Milletler Örgütü'nün uluslararası rolünün artması için her türlü çabayı göstermelidir.

Kendi irademiz dışında bir savaşa sürüklenme tehlikesinden kurtulabilmek için ülkemizdeki Amerikan askersel varlığına son verilmelidir

– Topraklarımızdaki Amerikan nükleer silahları kaldırılmalı, nükleer silah taşıyan gemi ve uçakların ülkemize gelmesine izin verilmemeli, Türkiye "nükleer silahsız bölge" ilan edilmelidir.

– ABD ile yapılmış bulunan "Savunma Işbirliği Anlaşması" ve bağlı anlaşmalar feshedilmeli, topraklarımızdaki bütün Amerikan üsleri denetim altına alınmalı ve bu üslerin kaldırılması için ABD ile görüşmelere başlanmalıdır. Savunma ihtiyaçlarımızın karşılanmasında ABD'ye olan bağımlılığa son verilmelidir.

– ABD'nin iç işlerimize ve dış politikamıza karışmasına izin verilmemelidir.

Türkiye dış politikadaki sorunlarını şiddete ve şiddet tehditine başvurmadan, yalnızca barışçı yollardan çözmeyi ilke edinmelidir

– Ege sorunu Türkiye ve Yunanistan'ın meşru çıkarları ve uluslararası hukuk temelinde, üçüncü ülkelerin karışması olmadan karşılıklı barışçı görüşmeler yoluyla çözülmelidir.

– Kıbrıs sorunu, federasyon da içinde olmak üzere tüm önerilerin ele alındığı toplumlararası görüşmeler yoluyla iki toplumun meşru çıkarlarını temel alan bir çözüme kavuşturulmalı, Türkiye aynı zamanda Birleşmiş Milletler gözetimindeki uluslararası bir konferans ile bağımsız, egemen, toprak bütünlüğüne sahip, bağlantısız ve tüm yabancı üs ve askerlerden arındırılmış bir Kıbrıs'ın garanti edilmesi için çalışmalı, Kıbrıs'ın içişlerine hiçbir şekilde karışmamalı, adadaki askerlerini geri çekmelidir.

Türkiye bütün ülkelerle, özellikle komşularıyla ilişkilerini barış, iyi komşuluk ve karşılıklı yarar sağlayan eşit haklı işbirliği anlayışı temelinde çok yönlü geliştirmelidir

– Sovyetler Birliği ve bütün sosyalist ülkelerle ilişkileri sürekli ve her yönde geliştirmek dış politikanın temel doğrultularından biri olmalıdır. Ülkemizin tarihsel deneyimi, eşit haklılık ve karşılıklı yarar sağlayan ilişkilerin en kolay bu ülkelerle gerçekleştirilebildiğini kanıtlıyor.

– Bütün Yakındoğu ülkeleriyle ve öteki komşu ülkelerle iyi komşuluk ilişkileri kurulmalı, bağlantısız ülkeler hareketinde gözlemci olarak yer alınmalıdır.

– Türkiye bütünsel bir Avrupa politikası ve bütün dünyaya açık çok yönlü bir uluslararası ilişkiler politikası izlemelidir. Atlantikten Urallara kadar barış ve işbirliği anlayışına uygun olarak, gerek tek tek Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET) ve Karşılıklı Ekonomik Yardımlaşma Konseyi (KEYK) üyeleriyle, gerekse AET ve KEYK ile ilişkilerini geliştirmeli, ama dünya ekonomisine katılımını, uluslararası işbölümünden yararlanma olanaklarını, tek bir uluslararası ekonomik bütünleşme kuruluşu ile sınırlamamalıdır.

AET'na tam üyelik bu çerçevede ele alınmalı, bugün ulusal çıkarlarla bağdaşmadığı için AET üyeliği amaçlanmamalı, ancak kalkınma yolunda sonuç alıcı adımlar atıldıktan sonra bu sorun, o günün koşulları ve ulusal ekonominin ve çok yönlü dış ilişkilerin ihtiyaçları temel alınarak değerlendirilmelidir.

Ulusal egemenlik ve barış ancak geniş halk yığınlarının aktif rolü ile korunabilir

Bu nedenle:

– Kamuoyu dış politika konusunda düzenli bilgilendirilmeli, kamuoyunu şaşırtıcı, başka ülkelere ve barış yanlısı güçlere karşı düşmanca propagandalara izin verilmemeli, yığınsal barış hareketinin güçlenmesi desteklenmelidir.

– Partilerin, yığın örgütlerinin ve kişilerin uluslararası ilişkileri özgürce geliştirmeleri sağlanmalı, halklararası dostluğun güçlenmesi için bu ilişkiler desteklenmelidir.

Ulusal ekonominin korunabilmesi, kalkınma ve modernleşme yoluna koyulabilmek için

Bağımsız bir ekonomik gelişme, ancak barış ve demokrasi koşullarında ve ulusal egemenlik ile gerçekleşebilir. Kalkınma ve modernleşme yoluna koyulabilmek, dışa bağımlı gelişme anlayışının terkedilmesi; devletin ekonomiyi düzenleme mekanizmalarının sanayi ve tarım üretiminin ve teknolojinin yenilenmesi ve uluslararası işbölümünden yararlanma ihtiyaçlarına göre yeniden düzenlenmesi; iç pazarın geliştirilmesi; uluslarötesi tekellerin, yerli tekellerin, mali spekülatörlerin bu amaçlara ulaşılmasını güçleştirici asalak faaliyetlerine izin verilmemesi ve ekonominin tüm üretim potansiyellerinin hareketę geçirilmesi ile olanaklıdır. Aynı zamanda bilimsel-teknik devrimin uygulanmasında öncelikler saptanması, yeni teknoloji üretimine yönelik önlemler alınması yaşamsal bir öneme sahiptir. Bağımsız bir dış politika ve demokratik bir rejim, ancak böyle bir ekonomik politika ile sağlam temellere kavuşabilir. Bu gerçeklerden hareketle:

– Dış borç sorununu hafifletebilmek ve uluslararası mali ilişkilerimizin bunalıma girmesini önlemek için, dış borç ödemeleri yeni bir plana bağlanmalı, ödemeler daha uzun bir süreye yayılmalı, yıllık taksitler ihracat gelirinin düşük bir yüzdesiyle sınırlı tutulmalı, dış borçların sürekli artmasına olanak vermeyecek bir politika izlenmelidir.

– Dış ekonomik ilişkilerin ulusal çıkarlara göre düzenlenmesi için döviz bulundurulması ve kullanılması devlet kontrolüne alınmalı, sabit kur uygulamasına geçilmeli, ithalat ve ihracat rejimi kalkınma hedeflerine uygun bir biçimde yeniden düzenlenmeli, yabancı sermaye girişi, sanayileşme, ileri teknoloji edinme ihtiyaçlarımıza göre yönlendirilmelidir. Yabancı banka ve mali kuruluşlar, devlet denetiminde, ülke ekonomisine katkıda bulunacak etkinliklere yöneltilmelidir.

Uluslararası Para Fonu (IMF), Dünya Bankası, Ekonomik Işbirliği ve Gelişme Örgütü (OECD) gibi kuruluşlarla olan ilişkiler ulusal çıkarlar temel alınarak yeniden düzenlenmelidir.

– Ekonominin militaristleşmesinin önlenmesi için, yabancı tekellerin ve özel sermayenin askeri üretim yapmasına izin verilmemeli, bu yönde yapılmış anlaşmalar ve verilmiş izinler iptal edilmeli, silahlanma harcamaları azaltılmalıdır.

– Uluslarötesi tekellerin ve yerli tekellerin, mali spekülatörlerin, asalak, vurguncu faaliyetlerine son verilmelidir. Dış ticaret tekeli haline gelmiş olan ayrıcalıklı dış ticaret şirketleri yerine tek bir devlet dış ticaret şirketi kurulmalı, kendi ürettiği mali ihraç eden şirketler ise desteklenmelidir.

– Mali fonların ülke kalkınmasına yönlendirilebilmesi ve adil dağılımını sağlayabilmek için, bütün özel bankaların yüzde 51 hisseleri bedel ödenerek kamulaştırılmalıdır.

– Fiyatlar, faizler ve krediler kontrol altına alınmalıdır. Hiçbir şirkete ayrıcalık tanınmamalı, ulusal ekonomiye, teknolojinin yenilenmesine, üretimin modernleşmesine ve çeşitlenmesine katkıda bulunan şirketler desteklenmelidir.

– Ekonomimizde büyük bir ağırlığa sahip olan kamu sektörünün olanaklarının ulusal çıkarlar doğrultusunda değerlendirilmesi, demokratik bir kalkınmaya yönelmenin başlıca aracı olacaktır. Bu amaçla kamu sektörünün, sanayi, madencilik, enerji, ulaşım, turizm, tarım, iç ve dış ticaret, bankacılık ve öteki hizmet sektörlerindeki işletme ve iştirakları korunmalı ve modernleştirilmelidir. Bir bütün olarak devletin ekonomiyi yönlendirme mekanizmaları şu hedeflere yönelik olarak yeniden düzenlenmelidir:

– Ekonominin bilimsel-teknik temelinin çağdaş ihtiyaçlara yanıt verecek şekilde hızla güçlendirilmesi, ileri teknolojilerin kullanılması,

- sanayi ve tarım üretiminin modernleştirilmesi ve artması,
- sektörler arası bağlantıların rasyonalleşmesi,
- verimliliğin arttırılması, bürokratizmin ve asalaklığın önlenmesi,
- maliyetlerin ücretlere zarar vermeden düşürülmesi,
- Özel sektörün, küçük üreticilerin, esnaf ve zanaatkârların ve bütün bu kesimlerin birlik ve kooperatiflerinin üretici potansiyellerinin hem kendi çıkarları, hem de ülke ekonomisinin çıkarları doğrultusunda değerlendirilebilmesi,
- ülkemizin uluslararası işbölümünde eşit haklı bir yer elde edebilmesi, bütün ülkelerle, özellikle komşu ülkelerle, karşılıklı yarar sağlayan ilişkiler kurulması.

– Yatırımlar sanayileşmeye öncelik vererek ve tüm sektörlerde dengeli

bir büyüme sağlayacak şekilde artırılmalıdır. Öte yandan toplam ulusal yatırımların ve ekonomik faaliyetin en büyük verimlilikle gerçekleşmesi için, kamu sektörü şirketlerle, kooperatiflerle, tasarruf ve mülk sahibi yurttaşlarla ekonominin bütün sektörlerinde plan hedefleri ile uyum içinde çeşitli türden yeni ortaklıklara girmelidir.

Bütün bu önlemlerin başarılı sonuç verebilmesi için, kamu sektörünün faaliyeti parlamentonun onayından geçecek beş yıllık ve yıllık planlara göre gerçekleşmeli, devlet bütçesi ve öteki resmi fonlar parlamentonun tam denetiminde olmalı ve devletin ekonomik sektörünün faaliyeti ve ekonomiyi yönlendirme faaliyetinin demokratikleştirilmesi ve demokratik kontrolünün sağlanması için uygun önlemler alınmalıdır. Bununla bağlı olarak kamu çalışanlarının ve onların sendikalarının kamu sektörünün yönetimine katılması sağlanmalıdır.

– Cumhuriyet tarihi boyunca bir türlü gerçekleştirilemeyen toprak reformunu başarıyla gerçekleştirmek kalkınmaya yönelmenin vazgeçilmez önkoşullarından biridir. Günümüzde toprak reformu genel bir tarım reformu içinde ve köyün kalkınmasının öteki sorunlarıyla birlikte ele alınarak başarıyla gerçekleştirilebilir. Büyük özel toprak mülkiyetine ve tefecilik, köy sahipliği, marabacılık, angarya gibi geri ilişkilere son verilmesi; topraksız ve az topraklı köylünün olanaklı olduğu ölçüde topraklandırılması; tarımsal üretimin modernleşmesi, çeşitlenmesi ve artırılması; sanayileşme ile tarımsal gelişmenin uyumunun sağlanması, birbirine destek olması; küçük, orta ve büyük köylünün üretici faaliyetinin desteklenmesi; kooperatifleşmenin demokratik temellerde gelişmesi; devlet çiftliklerinin ve iştiraklarının artırılması, coğrafi bölgeler arasındaki oransızlıkların azalması; köylünün ekonomik, sosyal ve kültürel ihtiyaçlarının daha iyi karşılanması ve politik yaşama demokratik katılımının sağlanması amacıyla bölgesel özellikleri dikkate alan demokratik bir toprak ve tarım reformunu da içeren, köyün ve köylünün kalkındırılması programı hazırlanmalı ve yaşama geçirilmelidir.

– Vergi adaletinin sağlanması ve devletin gelirlerinin artırılması için, yüksek gelir ve servet sahiplerinin vergi oranlarını artıran, temel ihtiyaç maddelerindeki dolaylı vergileri ve KDV'yi kaldıran, asgari ücret kadar miktarı vergi dışı bırakan, vergilendirilmeyen gelirleri vergilendiren ve vergi kaçakçılığına olanak tanımayan köklü bir vergi reformu gerçekleştirilmelidir.

Emekçilerin yaşam koşullarının iyileştirilmesi için

Emekçilerin yaşam koşullarının kötüleşmesinin durdurulması ve bir iyileşme sağlanması gerçekleşmeden, ülkemiz demokratik bir kalkınma yolu-

na giremez. Emekçilerin durumunda hissedilir bir iyileşme sağlanması ertelenmez bir görevdir. Bu görevin başarılması doğrultusunda somut adımlar atılmadan, demokratik katılım ve ulusal egemenliğin, barışın güçlendirilmesinin kitle tabanı da yeterince genişleyemez. O nedenle:

– Asgari ücret ve emekli, dul ve yetim aylıkları artırılmalı, en önemli gıda maddelerinin fiyatları devlet sübvansiyonu ile dondurulmalı, ücret ve maaşlar, köylü gelirleri enflasyona karşı korunmalı, işten çıkarmalar ve gecekondu yıkımı durdurulmalı, öğrenci kredi ve bursları artırılmalı, ders kitaplarının fiyatları dondurulmalıdır.

– Tarım ve sanayi girdilerinde ve kredi sisteminde küçük üreticiyi, esnaf ve zanaatkârları, küçük işletme sahiplerini destekleyecek bir tarifeli fiyat sistemi uygulanmalıdır.

– Mevcut olanakların amaca yönelik kullanımıyla, işsizlik ve konut sorunlarını hafifletecek özel programlar uygulamaya sokulmalıdır.

– Sekiz saatlik işgünü kesinlikle uygulanmalı, çalışma haftası kademeli olarak 40 saate indirilmeli, eşit işe eşit ücret verilmeli, işçi sağlığı ve işgüvenliği için önlemler alınmalı, işsizlik sigortası kurulmalı, çırakların hakları korunmalı, zorunlu öğrenim çağındaki çocukların çalıştırılması yasaklanmalı, tarım ve orman işçilerinin, mevsimlik işçilerin, sosyal güvenlik ve sendikal hakları eksiksiz sağlanmalı, ağır ve sağlığa zararlı işlerde çalışan işçilerin özgül çıkarları dikkate alınmalıdır.

– Bütün yurttaşların sosyal güvenlik kapsamına alınması amaçlanmalı, SSK'nın ve öteki sosyal güvenlik kuruluşlarının faaliyetlerinin üyelerinin çıkarları doğrultusunda yürütülmesi üyelerin kurumların yönetimine etkin katılımı sağlanmalıdır.

– Sağlık hizmetleri yaygınlaştırılmalı, hastane, poliklinik ve sağlık ocakları sayısı artırılmalı, sağlık hizmetleri ucuzlatılmalı, özel sağlık kuruluşları sıkı denetim altına alınmalı, kamu sektörünün öncülüğünde ulusal ilaç sanayi kurulmasına başlanmalıdır.

– Köylerin, yol, su, elektrik, haberleşme, sağlık ocağı ve okula sahip olması tamamlanmalıdır.

– Çevre kirlenmesine karşı etkili önlemler alınmalı, doğanın korunması ve yurttaşların doğanın güzelliklerinden daha iyi yararlanabilmesi için özel programlar yapılmalı, emekçilerin tatil ve dinlenme olanakları artırılmalı, spor tesisleri yaygınlaştırılmalıdır.

– Eğitimde fırsat eşitliği sağlanmalı, gençlerin eğitim, serbest zamanlarını değerlendirme, iş bulma ve çok yönlü gelişme ihtiyaçları karşılanmalıdır.

– Yurttaşlık hakları ve politik, sosyal, ekonomik, kültürel haklar bakımından kadınların eşitliği, sağlanmalı; ailenin, anne ve çocuğun korunması,

ailenin demokratikleşmesi için önlemler alınmalı, kreşler yaygınlaştırılmalıdır.

– Yurt dışındaki işçilerin bulundukları ülkelerde eşit haklara sahip olması için çalışılmalı, tasarruflarının güvenceli ve ülke kalkınması doğrultusunda değerlendirilmesi sağlanmalıdır.

Ekonomik politika ile sosyal politikanın uyumunu sağlamak en önemli görevlerdendir. Sosyal politikalar ancak ekonomik politikalar başarıyla yaşama geçerse ve o ölçüde gerçekleşebilir. Aynı şekilde, sosyal politikalar geniş olarak uygulanmadıkça, ekonomik politikaların başarısı söz konusu olamaz.

Demokratik bir kültür politikası için

Gerici, militarist güçlerce ülkemizde kültür alanında yaratılan büyük tahribatın önlenmesi ve ulusal kültürümüzün demokratizm, hümanizm ve yurtseverlik yönünde zenginleştirilmesi çok yönlü çabalara bağlıdır. Kültürel yenilenme, devletin kültür politikasının bütünüyle değişmesi ve faaliyetlerinin yaygınlaştırılması, tüm kültür ve sanat kuruluşlarının nicel ve nitel yönden geliştirilmesi ve işbirliği, yığın örgütlerinin kültür ve sanat faaliyetlerine artan katılımı temelinde sağlanabilir. Kültürel yenilenmenin olmazsa olmaz koşulu, tüm basın-yayın, kültür, sanat ve bilim faaliyetinin özgür, kısıtlamasız, sansürsüz bir ortamda ve özerk yapılarla gerçekleşmesinin güvence altına alınmasıdır.

Kültürel yenilenme, Türk ulusunun tarihi boyunca biriktirdiği kültürel değerler, Kürt ulusunun varolan ve geliştirilen kültürel değerleri, Anadolu topraklarındaki eski uygarlıkların mirası, Islam kültürünün insancıl ögeleri, halkımızın çağdaşlaşma mücadelesinde yarattığı özgürlükçü, ulusal kurtuluşçu, insancıl, aydınlıkçı ve sosyalist değerlerin, evrensel-çağdaş kültür ile canlı bir alışveriş temelinde gerçekleştirilmesiyle sağlanabilir. Ulusal kimlikleri, yerel özgünlükleri koruyan ve bugüne aktaran süreklilik; değişmeyi, karşılıklı etkilenmeyi gerçekleştiren yaratıcılık ve süreklilik ile yaratıcılığı bir araya getiren çoğulculuk, kültürel yenilenmenin vazgeçilmez ögeleridir. Ancak böyle bir kültürel yenilenmeyle barışçı, egemen, çağdaş demokratik, kalkınan bir Türkiye için tüm ulusal güçler seferber edilebilir. Bu amaçla:

– Emperyalizmin enformasyon ve iletişim, bilim, kültür ve sanat alanına bağımlılığı artırma yönündeki müdahalesinin önlenmesi için gereken tüm önlemler alınmalı, uygulanan kültürsüzleştirme programlarının yarattığı büyük tahribat süratle giderilmelidir. Kürt dili ve kültürü üzerindeki yasaklar kaldırılmalı, Kürt halkının kendi dilini ve kültürünü özgürce geliş-

tirmesi güvence altına alınmalıdır. Kozmopolitizmin, Amerikan yaşam tarzının, bireyciliğin, yoz kültür ve ahlâk anlayışlarının, pornografinin yaygınlaştırılması önlenmeli, savaşçılık, şovenizm, terörizm, faşizm ve dinsel hoşgörüsüzlük propagandasına izin verilmemelidir.

– Eğitim devletin asli bir sorumluluk ve görev alanı haline getirilmeli, eğitimin maddi ve teknik yapısı devlet eliyle süratle geliştirilmeli, ilk ve orta öğretimde ülkemizin ekonomik, toplumsal, kültürel ihtiyaçlarına, bilimsel-teknik devrimin gereklerine uygun, çağdaş bir eğitim sisteminin oluşması için köklü reformlar yapılmalı, öğretmenlerin yetiştirilmesine, maddi ve kültürel gereksinimlerinin karşılanmasına titizlik gösterilmelidir.

– YÖK yasası iptal edilmeli, üniversitelerde, mali, yöresel ve bilimsel özerkliği sağlayacak; öğrenim ve araştırma faaliyetlerinin çağdaş düzeye ulaşmasını güvence altına alacak; halkla ve yığın örgütleriyle yakınlaşmayı getirecek; öğretim üyeleri, öğrenciler ve üniversite çalışanlarınca ortak demokratik bir yönetimi gerçekleştirecek; yüksek öğretim alanında eşgüdümlü bir gelişme sağlayacak köklü bir reform yapılmalıdır.

– Devletin kültür, sanat, enformasyon ve iletişim ve bilim alanına yönelik tüm faaliyeti, çalışanların yönetiminde söz sahibi olduğu demokratik, çağdaş ve özerk yapılar eliyle yürütülmelidir. Devlet kültür, sanat, bilim ve iletişim alanını aktif desteklemeli, maddi-teknik yapının sürekli geliştirilmesini, kültürel faaliyetlerin yurdun en ücra köşelerinde kadar ve en az maddi külfetle ulaşmasını sağlamalıdır.

– Bilimsel ve teknik araştırma ve geliştirme faaliyetleri, artan gereksinimlere uygun şekilde yeniden düzenlenmelidir. Bu alanda özerk devlet kuruluşlarının, üniversitelerin, meslek odalarının ve sanayinin faaliyetleri ortak hedeflere yöneltilmeli, uyumlaştırılmalıdır.

– Toplumda sağlıklı bir yaşam kültürünün oluşturulması amaçlanmalı, spor yaşamı "kitle sporu" ilkesi temelinde geliştirilmeli, amatör spor ülke çapında yaygınlaştırılmalı ve profesyonel spor faaliyetleri sporcuların ve sporun çıkarına düzenlenmelidir.

Kürt ulusal sorununun adil, demokratik ve barışçı çözümü için

Çağlar boyu aynı topraklar üzerinde yaşayan ve bugün sayısı milyonları bulan Kürt halkı Türkçeden tamamen ayrı bir dile, tarihsel olarak oluşmuş farklı bir ulusal kültüre sahiptir. Gelişen bir ortak Kürt ulusal bilinci söz konusudur. Kürt halkı yüzyılı aşkın bir süredir kendi topraklarında özgürce yaşamak için mücadele ediyor. Kürt ulusunun ulusal haklarına ve özgürlüğüne kavuşma mücadelesi haklı ve meşru bir mücadeledir.

Kürt ulusal sorunu Kürt halkının varlığının ve ulusal haklarının tanın-

mamasından kaynaklanan politik bir sorundur. Bu sorun toplumsal yaşamın her alanını olumsuz yönde etkilemekte, barış ve demokrasi mücadelesinin en temel sorunlarından biri olarak ülkenin önünde durmaktadır.

Baştan beri Kürt ulusal mücadelesini baskı ve terörle bastırmak isteyen, Kürtlerin varlığını ve ulusal haklarını tanımaya yanaşmayan, Kürt halkını zorla asimilasyon ve göç yöntemleriyle tarih sahnesinden silmeye çalışan egemen güçlerin günümüzdeki ırkçı, şövenist, militarist politikası ulusal sorunu keskinleştiriyor ve sorunun adil, demokratik, barışçı çözümünü güçleştiriyor. Irkçı, şövenist, militarist politika Kürt halkına kan kusturmakta, Türkiye'nin demokratikleşmesinin önünde büyük bir engel oluşturmaktadır. Bu politika aynı zamanda Amerikan emperyalizminin Ortadoğu'da gerginlikleri artırma, halkları birbirine düşman etme, Türkiye'yi bölgede maceralara sürükleme planlarına da hizmet etmektedir.

Kürt ulusal sorunu baskı ve zorbalıkla, askeri yöntemlerle çözülemez. Bu sorun ancak politik bir çözüme kavuşturulabilir.

Kürt sorunu çözülmeden Türkiye'de demokratik yenilenme gerçekleşmiş olmayacaktır. Aynı zamanda Türkiye'nin demokratikleştirilmesi için mücadeleden başka bir yoldan Kürt sorununun çözümüne ulaşılamaz.

Kürt sorunu, adil, demokratik ve barışçı bir çözüme kavuşturulmalıdır. Bu çözüm Kürt halkının özgür iradesini temel almalı, Türk ve Kürt uluslarının ortak çıkarlarına dayanmalı, Türkiye'nin demokratikleşmesine ve Ortadoğu'da barışa hizmet etmelidir. Böyle bir çözüme ancak Amerikan emperyalizmine ve şovenizme karşı olan Türk ve Kürt ulusal güçlerin ortak bir anlayışa varması ve güçlerini birleştirmesiyle ulaşılabilir.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi Kürt sorunun tam demokratik bir çözümünün ancak Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkının, ayrılma hakkının tanınmasıyla gerçekleşebileceği görüşündedir. Kürt ulusunun özgürlüğü için bu hakkın tanınması zorunludur. Kürtlerin ayrılma hakkının tanınması, Türk ve Kürt halkının Türkiye Cumhuriyeti devleti sınırları içinde gönüllülük ve eşit ulusal haklılık temelinde birlikte yaşayabilmeleri için de zorunludur.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi, Türk ve Kürt ulusal güçlerinin üzerinde anlaşmaya varacakları adil, demokratik ve barışçı çözüm önerilerini destekleyecektir.

Türk demokratları bu çerçevede Kürt halkını ve Kürt ulusal hareketini iktidarın her türlü saldırılarına karşı savunmalı, Türkiye Kürdistanının olağanüstü yöntemlerle yönetilmesine karşı çıkmalı, Kürt halkının varlığının tanınması için mücadele etmelidir.

Şovenizme karşı Türk ve Kürt halkının kardeşliği için, iki halkın Ame-

rikan emperyalizmine ve iç gericiliğe karşı barış ve demokrasi için birlikte mücadelesi için çalışılmalıdır.

Kürt ulusal hareketinin demokratik, adil ve barışçı bir çözüm platformunda birleşmesi ve güçlenmesi için bu harekette yer alan çeşitli örgüt ve çevrelerin birliği sağlanmalıdır.

Türk ve Kürt ulusal güçleri arasında barış ve demokrasi mücadelesinin temel sorunlarının çözümü konusunda bir diyalog gelişmelidir.

Güneydoğu ve Doğu Anadolu'nun geri kalmışlığına karşı, bu bölgenin sosyal-ekonomik ve kültürel gelişmesinin hızlandırılması için demokratik toprak reformu ve bölgesel kalkınma planlarının yürürlüğe sokulması zorunludur; ama bu ancak Kürt halkının ulusal haklarının tanındığı koşullarda Kürt sorununun çözümüne bir katkıda bulunabilir.

Genel insanlık sorunlarının çözümüne katkıda bulunabilmek için

Tüm insanlığı ilgilendiren sorunların giderek arttığı ve derinleştiği, buna bağlı olarak devletlerin karşılıklı bağımlılığı yönünde güçlenen bir eğilimin ortaya çıktığı bir dünyada ulusal çaptaki sorunların çözümü için mücadele ile genel insanlık sorunlarının çözümü için mücadele içiçe geçmektedir.

Bütün insanlığı ilgilendiren nükleer savaşın engellenmesi, silahsızlanmanın gerçekleşmesi, ekolojik bir felaketin önlenmesi, enerji ve hammadde ihtiyaçlarının karşılanması, doğal çevrenin korunması, ülkelerin ekonomik güvenliklerinin sağlanması, uluslararası ekonomik ilişkilerin demokratikleştirilmesi, geri kalmış ülkelerin gelişmesi gibi sorunlar, uzayın ve denizlerin insanlığın ihtiyaçları için değerlendirilmesi, günümüzde ancak küçük-büyük bütün devletlerin ortak çabasıyla çözülebilir.

Bu sorunlar bizim halkımızın da sorunlarıdır. Bütün bu sorunlardan ülkemiz de olumsuz yönde etkilenmekte ve bunlar aynı zamanda ülkemizde yeni tür demokratik hareketlerin ortaya çıkmasına temel olmaktadır.

Dünya ve bölge barışının korunması, ülkemizin insanıyla, doğal kaynakları ve zenginlikleri ile, ormanları, yeşil alanları, denizleri ve akarsularıyla, kültür mirasıyla korunması için mücadele verecek bütün örgütlenme ve hareketler desteklenmelidir.

Bu hareketler, hükümetin bu konularda etkili önlemler alması için mücadele etmeli ve genel insanlık çıkarları için dünya çapında verilen mücadelelerle dayanışma ve işbirliği içinde olmalıdır.

Türkiye'nin dünyada tüm insanlığı ilgilendiren global sorunların çözümü konusunda aktif bir rol oynaması için mücadelede sınıfsal, ulusal ve insanlık görevleri içiçe geçmektedir.

Bütün devletlerle eşit güvenlik ve uluslararası ilişkilerde eşit haklılık temelinde işbirliğini güvence altına alacak, Birleşmiş Milletler Örgütü çerçevesinde uluslararası kollektif bir sistemin oluşması doğrultusunda aşağıdaki hedefler için mücadele eden dünyadaki bütün güçlerle birlikte olunmalıdır:

– Savaşın ve uluslararası ilişkilerde şiddet kullanılmasının ya da şiddet kullanma tehdidinde bulunulmasının insanlık yaşamından çıkarılması,

– Devletlerin ve halkların kendi gelişme yol ve biçimlerini egemence belirleme haklarının çiğnenmesinin engellenmesi, soykırım ve ırk ayrımının, çağdışı rejimlerin ortadan kalkması, insan haklarının güvence altına alınması,

– Kültür, sanat, bilim, eğitim alanında, uzayın barışçı amaçlarla kullanımı alanında ve bütün ülkelerin bilimsel teknik devrimin kazanımlarından yararlanabilmesi için, enerji, hammadde, çevre kirlenmesi sorunlarının çözümü için, canlı doğanın yokolma tehlikesine karşı, yeni demokratik bir enformasyon sisteminin oluşması için, Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü UNESCO'nun rolünün artması için, geniş çaplı uluslararası işbirliği oluşması,

– IMF ve Dünya Bankası gibi örgütlerin politikalarına karşı gelişmekte olan ülkelerin çıkarlarının korunması, dış borç sorununa adil bir çözüm bulunabilmesi, açlığın yenilmesi, uluslararası ekonomik ilişkilerin eşit haklılık temelinde demokratikleştirilmesi.

Bu hedefler doğrultusunda dünya çapında elde edilecek her başarı ülkemizin sorunlarının çözümünü kolaylaştıracaktır. Öte yandan Türkiye, insanlığın geleceğinin belirlenmesine olumlu bir katkıda bulunduğu ölçüde uluslararası alandaki konumlarını iyileştirecektir.

BARIŞ VE DEMOKRATİK YENİLENME İÇİN DİYALOG VE İŞBİRLİĞİ POLİTİKASI

Barış ve Demokratik Yenilenme programının temel noktalarıyla yaşama geçmesi için, bağımlı tekelci-militarist oligarşinin iktidardaki konumlarının geriletilmesi ve böylesi bir programı temel alacak geniş güçlere dayanan bir hükümetin, barış ve demokrasi güçlerinin hükümetinin işbaşına getirilmesi, bu güçlerin politik sistemdeki konumlarının pekiştirilmesi zorunludur.

Politik güçler oranında demokratik güçlerden yana nitel bir değişiklik anlamına gelecek olan bu amaca, bugünkü dünya ve Türkiye koşullarında ancak zorlu bir mücadele süreci içinde ulaşılabilir.

Barış ve Demokratik Yenilenme programının bütününü ve tek tek taleplerini yaşama geçirmek için bugünden mücadele verilmelidir. Bu görevi başarmanın koşulları, Amerikancı, gerici, militarist güçlerin parlamentoda ve hükümette egemen olmalarına son vermek, barış ve demokrasi güçlerinin parlamentodaki ve parlamento dışındaki konumlarını güçlendirmek, antidemokratik otoriter rejimi demokratikleşme yönünde değiştirmekle daha gelişecektir.

Başlayan demokratikleşme sürecinde kurulabilecek sınırlı demokratik programlara sahip burjuva parlamenter hükümetlerin iç ve dış politikasını, politik sistemi, devlet aygıtlarını Barış ve Demokratik Yenilenme programı doğrultusunda etkilemek, en küçük demokratik kazanımları bile onu kazanan güçlerle birlikte korumak, hükümetten uzaklaştırılmış

olan Amerikancı, gerici, militarist güçleri daha da geriletmek, yeniden kitle tabanı kazanmalarını, iç ve dış politikayı ve hükümeti etkilemelerini, demokrasi güçlerini bölmelerini önlemek, demokratik kazanımların genişlemesini getirecektir.

Bu süreç Amerikancı, gerici, militarist politikanın yandaşlarının daraldığı, alternatif demokratik politikanın yandaşlarının genişlediği bir süreç olacaktır. Mücadelenin yükselmesi ve alternatif bir demokratik politikanın etkisini göstermeye başlaması, barış ve demokrasi güçlerinin ortak hükümetinin oluşmasını hazırlayacaktır.

Barış ve demokrasi güçlerinin ortak hükümeti, işçilerin, köylülerin, esnaf ve zanaatkârların, aydınların, memur ve subayların, gençlerin ve kadınların, Türk ve Kürt bütün halkın, ulusal ekonomiye katkısı olan küçük ya da büyük sanayici ve işadamlarının desteğini alacak, onların çıkarlarını koruyacak bir hükümettir. Barış ve demokrasi mücadelesi bütün bu güçlere dayanarak başarıya ulaşabilir. Barış ve Demokratik Yenilenme programı bütün bu kesimlerin çıkarlarına uygun bir programdır.

Günümüzde politik partiler, yığın örgütleri, demokratik hareketler içinde ve ülke çapında barış ve demokrasi düşünceleri güç kazanıyor, demokrasi mücadelesinin yığınsal tabanı genişliyor.

Devrimci sol güçler arasında yakınlaşma hızlanabilir ve eylem birliği güçlenebilir, onlarla sosyal demokrat ve Kemalist akıma kadar uzanan daha geniş sol güçler arasında paralel davranış sağlanabilir.

Sol içi diyalog, eylem birliği ve paralel davranışlar, ön yargılı tutumların aşıldığı, cepheleşmelerin önlendiği, tartışmaların kalıpçı yaklaşımlardan kurtarıldığı, yaratıcı arayışların önünün açıldığı bir ortamda daha güçlü gelişebilir.

Bu eylem ve davranış birlikteliği çerçevesinde, farklı sosyal güçler, politik akım ve çizgiler arasındaki kültürel etkileşim yeni bir sol politik kültürün oluşmasına yol açabilir. Çok renklilik ve çeşitlilik içinde akılcı, demokratik, yurtsever ve hümanist görüşlerin ve anlayışın ağırlık kazandığı bu yeni sol politik kültür, işçi sınıfının aydınlar ile tarihsel bir bağlaşıklığa yönelişine temel olabilir. İşçi sınıfı bu toplumsal politik ilişkiler içinde ağırlığını sürekli artırma olanağını kazanabilir.

Demokrasinin tutarlı yandaşı olan hümanist, yurtsever aydın kişi ve çevrelerin rolü artabilir. Komünistler ve öteki geniş sol güçlerle, antiemperyalist yönelimli İslami çevreler ve burjuva parlamentarizmini savunan güçler arasında karşılıklı değerlere ve faziletlere saygı temelinde bir diyalog oluşması, barış ve demokrasi amaçlarında bir yakınlaşma sağlanması gerçekleşebilir.

Rejime karşı, demokrasiden yana partiler arasında ve onlarla yurtsever subaylar arasında diyalog gelişebilir; demokrasinin kazanılması ve korun-

ması, demokratik rejime bağlılık ve çoğunluğun özgür iradesine saygı temelinde bir ulusal mutabakat oluşabilir.

Eskiden birbirine uzak kalmış farklı kültürel ögelerin, değişik sosyal-kültürel ortamların, akım ve geleneklerin birbirini etkilemesi, etkili bir bağlaşıklık politikası için çıkış noktası olabilecek ortak yönleri daha iyi kavramaya yardım edebilir.

Emekçilerin ve orta katmanların, farklı mücadele alanlarında oluşan, farklı motiflere dayanan birbiriyle kesişen, içiçe geçen irili ufaklı demokratik hareketleri, yeni yığınsal demokratik hareketler ve geniş bir barış hareketi ayrı ayrı güçlenebilir ve özgüllüklerini koruyarak ortak hedefler çevresinde güçlerini birleştirebilirler.

İşçi sınıfının sendikal hareketi rolünü daha da artırabilir, tek tek sendikalar güçlenebilir, sendikalar arası eylem birliği ve koordinasyonu gelişebilir ve giderek bütün sendikaların gönüllülük ve sendikal demokrasi temelinde büyük sermayeye karşı tek bir çatı altında birleşmesi gerçekleşebilir. Bu süreçte işçi hareketiyle yığınsal demokratik hareketler arasında hedef birliği sağlanabilir.

Geniş halk yığınlarının çeşitli, yaygın ve geniş örgütlenme biçimleri ile kendi çıkarlarını dile getirmeleri, böylece demokrasi mücadelesine yeni güçlerin katılması sağlanabilir.

Yığın örgütlerinde örgüt içi demokrasinin gelişmesi, üyelerin kararların alınmasına artan ölçüde katılmasıyla ve fabrikalarda, işyerlerinde, semt ve mahallelerde, köylerde, öğrenim kurumlarında ve devlet dairelerinde farklı politik görüşten ve partisiz emekçilerin ortak mücadelesinin sağlanmasıyla demokrasi mücadelesinin temelleri sağlamlaşabilir.

Yerel düzeyde kamuoyunun demokratik ifadesini bulması, demokratik hakların kullanılması, yerleşmesi, devletin antidemokratik uygulamalarına karşı korunma amacıyla katılımcı yapıların oluşması; işyerinde demokrasi, köyde, mahallede demokrasi için gösterilecek çabalar ile demokrasi mücadelesine sosyal, politik ve kültürel yeni örgütsel temeller sağlanabilir.

Bütün bunları hızlandıracak bir etken olarak, devrimci sol, sosyal-demokrat, Kemalist, antiemperyalist yönelimli dinsel, Kürt ulusal demokrat ve burjuva demokrat akımların hepsinde akılcı, demokratik, hümanist ve yurtsever düşüncelerin güçlenmesi, toplumun politik kültüründe olumlu bir gelişme yaratabilir.

İnsanlık dışı terörizmin, devlet terörünün ve her türlü terörizmin politik mücadele aracı olarak kullanılmasını mahkum eden yeni bir politik kültür, barış ve demokrasi mücadelesinin başarısı için gereklidir. Terörizmin çoğunluğun politik bilincinde mahkum edilmesi, Amerikancı, gerici, militarist güçlerin politik ortamı istikrarsızlaştırmasını ve halka karşı şiddete

başvurmasını güçleştirebilir. Toplumun politik kültüründe daha köklü bir etki ancak işçi hareketinin gücüne ve potansiyeline dayanan yeni bir sol politik kültür temelinde gerçekleşebilir.

Mücadeleye katılan sol parti ve grupların, kişilerin özerk yapılarını, politik kimliklerini, ideolojik özgüllüklerini koruyarak yer aldığı, ülkenin temel sorunlarının çözüm yolu üzerinde görüş birliğine varmış, sendikalara, demokratik meslek örgütlerine, demokratik yığın hareketlerine dayanan bir sol blok oluşabilir. Sol bir politik blokun oluşması, yeni bir sol politik kültürün gelişmesini olumlu yönde etkileyebilir.

Sol blok ile burjuva demokrat akımın ve antiemperyalist yönelimli dinsel akımın etkisindeki güçler ve çevreler ve demokrasiden yana ordu mensupları arasında demokratik işbirliği sağlanabilir. Çok geniş halk yığınlarına dayanacak olan böylesi bir demokratik işbirliği, barış ve demokrasi güçlerinin ortak hükümetinin kurulup güçlenmesini ve Barış ve Demokratik Yenilenme programının bütün temel noktalarıyla yaşama geçmesini gerçekleştirebilir.

Bütün bu doğrultularda her türlü özveriyi göze alarak çalışacak olan Türkiye Birleşik Komünist Partisi, koşulları uygun görürse, kendisi de barış ve demokrasi güçlerinin ortak hükümetine katılacaktır.

İşçi sınıfının, öteki emekçilerin, aydınların, toplumsal ilerlemeden yana güçlerin ağırlığının yansımadığı bir hükümet, bu kesimlerin kendi politik örgütleriyle devlet yönetimini etkileyecek biçimde politik sisteme katılma dığı bir rejim altında, barışçı, onurlu, egemen, demokratik, kalkınan, çağdaş bir Türkiye hedefine ilerlenemez.

Barış ve demokrasiden yana güçlerin hiçbiri tek başına bu amaçlara ulaşılmasını gerçekleştiremez. Demokrasi düşmanlarını etkisizleştirebilecek bir güç birikimi oluşturulabilmesi için tek bir güç bile dışarda bırakılmamalıdır.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi, öteki barış ve demokrasi güçleriyle diyaloğu geliştirmek, eylem birliği ve işbirliği sağlamak için girişimlerinde her düzeyde her alanda eşit haklılık, karşılıklı saygı ve anlayış ilkelerine titizlikle uyan bir bağlaşıklık politikası izleyecektir.

TBKP, bütün öteki politik güçleri, onların barış ve demokrasi programına ve bu programın yaşama geçmesi uğrundaki mücadeleye ilişkin tutumlarına göre değerlendirecek, buna karşı engelleyici tutum alan güçleri karşısına alacak, bütün öteki güçlerin olumlu girişimlerini destekleyecek ve onları bu programın ve onun yaşama geçirilmesinin yanına kazanmaya çalışacaktır.

Ülkedeki politik güçler oranı, bağımlı tekelci-militarist oligarşiyi kesin yenilgiye uğratma, ekonomide ve iktidar yapısında devrimci dönüşümlere

yönelme hedefleri için mücadeleyi gerçekçi kıldığında, Barış ve Demokratik Yenilenme stratejik aşaması tamamlanmış olacak ve Türkiye Birleşik Komünist Partisi bu durumda stratejik amaç ve görevleri yeniden belirleyecektir.

Komünist Partisi ülkemizin temel sorunlarının kalıcı çözüme kavuşmasının ancak antiemperyalist, antitekel devrimci dönüşümlerin gerçekleştirilmesi ve sosyalizme geçilmesiyle olanaklı olduğu görüşündedir.

TEMEL AMAÇ: SOSYALİZM

Sosyalizm bugünkü durumun temel alternatifi, Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin temel amacıdır. Sosyalizm aynı zamanda komünist toplum düzeninin ilk evresi, komünizme giden yolda bir adımdır. Komünizm, artık sınıfların kalmadığı, toplumsal zenginliğin alabildiğine arttığı, toplum yararına çalışmanın yaşamın birinci ihtiyacı haline geldiği, toplumsallaşmış üretimin ve insanların çok yönlü gelişmesinin "Herkesten yeteneğine, herkese ihtiyacına göre" ilkesini gerçekleştirecek düzeye ulaştığı toplumdur.

Sosyalizm, gerçekleştiği her ülkede olduğu gibi Türkiye'de de sosyalizme geçişin ve kuruluş sürecinin somut tarihsel koşulları ve ülkemizin tarihsel, toplumsal, kültürel özellikleri açısından bize özgü renkler ve çizgiler taşıyacaktır. Aynı zamanda Marks, Engels ve Lenin'in ortaya koyduğu, sosyalizmin kuruluşunun ve sosyalizm dünyasının çeşitliliği içinde kanıtlanan sosyalizmin genel yasallıkları Türkiye'deki sosyalizmin de temel niteliklerini oluşturacaktır: İşçi sınıfının öncülüğünde; emekçilerin iktidarı; işçi sınıfının emekçi köylülük, aydınlar ve diğer emekçilerle bağlaşıklığı; Komünist Partisi'nin, Marksizm-Leninizmin toplumsal gelişmesinin yönetim ve yönlendirilmesinde artan rolü; sosyalist demokrasinin gelişmesi; başlıca üretim araçlarında toplumsal mülkiyetin sağlanması ve bu temelde ekonominin tüm halkın yararına planlı olarak gelişmesi, "Herkesten yeteneğine, herkese emeğine göre" ilkesinin gerçekleşmesi; uluslar ve halklar arasında eşitlik, dostluk; kültür devriminin

gerçekleşmesi; sosyalizmin kazanımlarının iç ve dış karşı devrimci saldırılar karşısında korunması gerçekleşecektir.

Tarihsel deneyim, kapitalizmden sosyalizme geçişin, sosyalizmin kuruluşunun ancak bu genel yasallıkların somut koşullara ve ulusal özelliklere göre yaratıcılıkla uygulanabildiği durumda başarıyla gerçekleşebildiğini göstermektedir.

Sosyalizmde de sömürücü toplumlardan nitelikçe farklı olmakla birlikte çelişkiler vardır. Sosyalist toplum bu çelişkileri çözmeye yeteneklidir. Bu çelişkilerin çözülmesi sosyalizmin gelişmesinin dinamizmini ve hareket gücünü oluşturacaktır. Sosyalizm, giderek daha geniş kitlelerin toplum yaşamını belirleyen kararlara daha etkin ve bilinçli katılımıyla gelişecektir.

Tarihsel deneyim gene, sosyalizmin ancak bir süreç içinde kurulabileceğini ve onun üstün niteliklerinin adım adım belirginleşip olgunlaşacağını göstermektedir.

Sosyalist Türkiye

Türkiye'nin sosyalizme ihtiyacı vardır; çünkü sosyalizmde insanın insan tarafından sömürülmesi, yoksullaşan milyonların sırtından bir avuç tekelci ve büyük kapitalistin, büyük toprak sahibinin yüksek kâr elde etmesi engellenecek, sosyal adalet gerçekleşecektir. Sosyalist Türkiye'de herkesin çalışma hakkı olacak, tam istihdam, herkese insanca bir yaşam sağlanacaktır. Emekçinin geliri topluma yaptığı emek katkısına, çalışma verimine göre ayarlanacak, daha çok çalışan, daha kaliteli iş çıkaran daha fazla kazanacaktır. Halk için sosyal güvenlik sistemi sağlanacak, parasız eğitim ve sağlık hizmetleri, ucuz konut ve kitle ulaşımı gerçekleşecektir. Sosyalizm en başta işçi sınıfının ve emekçilerin yararına olacaktır.

Halkın yararına bu sosyal politika ancak dinamik ve planlı bir ekonomik gelişme temelinde yürütülebilir. Bunun için, bilimsel teknolojik devrime bağlı olarak, üretici güçlerin önceliklere göre süratle gelişmesi sağlanacak ve bu gelişmenin emekçilerin sosyal çıkarlarını ve doğal çevrenin insancıl temellerde korunmasını gözetmesi için gerekli önlemler alınacaktır.

Sosyalizmde ekonomik ve sosyal istikrarsızlık ortadan kalkacak, bölgelerarası gelişmedeki oransızlıklar giderilecek ve kalkınma sorunumuz kesin bir çözüme kavuşacaktır. Sosyalist Türkiye, sanayileşmiş, tarımı modernleşmiş bir Türkiye olacaktır.

Bunalımsız ve istikrarlı bir kalkınma için belirleyici önemdeki üretim araçlarının kamulaştırılması yeterli olacak, küçük ve orta işletmelerdeki özel girişimciliğin tüm potansiyelinden yararlanılacaktır. Küçük, orta ve büyük köylülerin, esnaf ve zanaatkârların da üretim araçları devletleştirilmeyecek-

tir. Bütün bu güçler sosyalizmin kuruluşuna kendi girişimleriyle katılma, kendilerine işçi sınıfının yanında, kooperatifleşme ve değişik işbirliği biçimleri altında bir gelecek sağlama, kişisel çıkarlarını tüm toplumun çıkarlarıyla uyumlaştırma olanaklarına sahip bulunacaklardır. Böylece, tekelci, büyük kapitalistlerin ve büyük toprak sahiplerinin dışındaki sosyal katmanların da sosyalizmin kuruluşu döneminde varlıklarını sürdürme perspektifi olacaktır.

Sosyalizmde kişisel mülkiyete dokunulmayacak, tersine daha çok güvence altına alınacaktır. Kişisel mülkiyetin geliştirilmesi temelinde emekçilerin refahı sağlanacaktır. Sosyalist devlet yurttaşların kişisel mülkiyet ve miras hakkını koruyacaktır.

Sosyalizmde kadınların hak eşitliği fiilen gerçekleştirilecektir. Kadınlara eşit çalışma, eğitim, toplumda rollerini artırma ve yükselme olanakları açılacaktır. Kadınların işyeri ve ailede omuzlamak zorunda kaldıkları çifte yükün altında ezilmelerini önleyecek, analığı çalışmayla ve toplum yaşamına etkin katılımla birleştirme olanağı sağlayacak sosyal ve kültürel koşullar yaratılacaktır. Böylece kadınların özgürleşmesinin yolu açılacaktır.

Sosyalizmde ailenin korunması ve kapsamlı önlemlerle desteklenmesi gerçekleştirilecektir. Kişi karakterinin büyük ölçüde belirlendiği aile yapısının sağlamlaştırılması, genç kuşakların her bakımdan sağlıklı yetiştirilmesinin, sosyalist toplumda huzur ve istikrarın korunmasının bir güvencesi olacaktır.

Türkiye'nin sosyalizme ihtiyacı vardır; çünkü sosyalist Türkiye'de kültürel gelişmenin, sanatın ve bilimin özgürlüğünün önünde duran bütün engeller kaldırılacak, tüm eğitim, spor ve kültür etkinlikleri halka açılacaktır. Eğitimde fırsat eşitliği gerçekeştirilecek, herkese yeteneklerini en iyi bir şekilde geliştirme şansı tanınacaktır. Bireyin topluma özgül katkısı artacak, kişi onuru kavramı gerçek bir içeriğe kavuşacaktır. Kişiliklerini çok yönlü geliştirme olanağına kavuşacak olan insanların çalışma yaşamında ve serbest zamanlarında kültürel ihtiyaçları hızla gelişecek; bu da kültür emekçilerine şimdiye kadar görülmedik ölçüde geniş çalışma ve yaratma ortamı hazırlayacaktır. Kültür mirasımızın ve dünya kültürünün tüm zenginliğini içeren bir temelde sosyalist kültürümüz gelişecektir. Sosyalist Türkiye'nin canlı ve zengin sanat dünyasında halkın yaşamıyla bağlı olan sanat layık olduğu yeri alacaktır. Toplumun yenilenmesinde aydınlar ve sanatçıların hiçbir zaman olmadığı kadar önemli bir işlevi olacaktır. Karşılıklı dostça yardımlaşmaya dayanan, işçiye, emekçi insana gelecek için güven veren, onu her anlamda kendi yazgısının yaratıcısı durumuna yükselten yeni bir yaşam tarzı oluşacaktır.

Türkiye'nin sosyalizme ihtiyacı vardır; çünkü sosyalist Türkiye'de ulusal

hak eşitliği gerçekleştirilecek, her alandaki ulusal eşitsizlik fiilen de ortadan kalkacaktır. Sosyalist Türkiyede -eğer daha önce gerçekleşmemiş ise- Kürt halkı kendi kaderini tayin hakkına kavuşacaktır. Kürt halkı kendi özgür iradesiyle birlikte yaşamadan yana olursa, çok yönlü ulusal gelişmesi sağlanacak, iki ulusun gönüllülük, eşitlilik ve kardeşçe işbirliği temelinde yakınlaşma ve kaynaşması hızlanacaktır.

Türkiye'nin sosyalizme ihtiyacı vardır; çünkü politik iktidara gelen işçi sınıfı ve emekçiler küçük bir azınlığın eliyle uygulanan burjuvazinin sınıf egemenliğine son verecekler, toplumsal gelişmeyi kendileri belirlemeye başlayacaklardır. İşçi sınıfının toplumdaki rolü sürekli artacaktır. Devlet politikasının halkın yararına yönelmesiyle her yurttaşın kişiliğinin özgürce gelişmesinin yolu açılacaktır. Böylece, işçi ve emekçilerin kapitalizm koşullarında uğrunda tek tek mücadele ederek kopardıkları demokratik hak ve özgürlükler, ilk kez ekonomik ve politik bir temele, sağlam bir güvenceye kavuşacaktır.

Sosyalizmde daha az değil, daha fazla demokrasi, daha fazla özgürlük olacaktır. Emekçilerin kazanmış oldukları hak ve özgürlükler genişletilerek daha üst bir düzeyde gerçekleştirilecektir: Genel ve serbest seçim hakkı, partiler, sendikalar, öteki meslek örgütleri, dernekler ve demokratik girişimlerin özgürlüğü, kişi ve fikirlerin serbest dolaşımı, düşünce ve vicdan özgürlüğü, enformasyon özgürlüğü sağlam bir güvenceye kavuşacaktır. Öte yandan sosyalizm, işçi sınıfı ve emekçiler için çalışma hakkı, sosyal güvenlik, eğitimde fırsat eşitliği, gençliğe güvenli bir gelecek, kadınlar için hak eşitliğinin gerçekleşmesi, ulusal hak eşitliği, emekçilerin özyönetim hakkı gibi yeni özgürlükler yaratacaktır. Bütün bu kişisel ve kollektif hak ve özgürlükler, emperyalizmden, tekelci kapitalistler ve toprak ağalarından koparılıp alınacaktır. Onun için bu güçlerin sömürü düzenini geri getirmeye yönelik karşı devrimci girişimleri sosyalist yasalar gereğince önlenecek, halkın kazanımları korunacaktır. İnsan haklarının tam olarak gerçekleştiği sosyalizm özgürlükçü bir düzen olacaktır, ama savaşı yüceltmeye, şiddeti, ırkçılığı, şovenizmi kışkırtmaya izin verilmeyecektir.

Demokrasi, sosyalizmin canevi, sosyalizmde en yüksek düzeyde kurumlaşmış yeni nitelikte bir devlet biçimi olacaktır. Sosyalizm, demokrasi temelinde kurulacaktır. Demokrasiyi güçlendirerek sosyalizme geçilecek, sosyalizmi güçlendirerek demokrasi geliştirilecektir. Sosyalizm hareket güçlerinin bütün potansiyelinin seferber edilmesi ancak azami demokratizm ile olanaklıdır.

Tüm anayasal partilerin, sosyalizmi benimsemeseler de demokratik kurallara saygılı olmak koşuluyla, bütün haklarını kullanabildikleri politik bir sistem çerçevesinde, sosyalizmi amaçlayan değişik parti ve örgütler

arasında işbirliği ve bağlaşıklığı içinde işçi sınıfının toplumdaki öncü rolü gerçekleşecektir.

Halkın seçilmiş temsilcilerinden oluşan parlamento, devletin en yüksek iktidar organı olacaktır. Parlamento, halkın egemenliğini gerçekten temsil eden bir organ durumuna gelecektir. Yerel meclis ve yönetimler de halkın demokratik iradesinin oluşmasında önemli bir rol oynayacaklardır. Bütün seçilmiş halk temsilcileri, her zaman seçmenlere hesap vermekle yükümlü olacaklar, seçmenlerin istedikleri zaman onları düşürebilecekleri yasal bir işleyiş oluşturulacaktır.

Sosyalist anayasa, bütün halkın katılımıyla yapılacak ve parlamentoda onaylandıktan sonra, bütün yurttaşların katılacakları bir referandumla yürürlüğe girecektir.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi, Türkiye'de tarihsel kökleri olan tüm ulusal akımların hümanizm, demokratizm ve yurtseverlik temellerinde yeni bir niteliğe kavuşarak, sol akımla birlikte sosyalizmin kuruluşuna katılabilmesi, sosyalizmin politik sisteminde yer alabilmesi için çalışacaktır.

Sosyalist Türkiye'de tam bir vicdan ve inanç özgürlüğü olacaktır. Din ve devlet işlerinin kesin ayrılmasıyla birlikte din faaliyetleri devletten yasal destek görecektir. Laik ve sosyalist devlet, dinsel özgürlüklere saygı temelinde her din ve mezhepten insanların hiçbir dine inanmayanların kardeşçe bir arada yaşadığı hoşgörü ortamında halkın bütünlüğünü sağlayacaktır. Karşılıklı değerlere ve faziletlere saygı temelinde komünistlerin İslami çevrelerle diyaloğu gelişecek, toplumun genel insancıl amaçlara yönelik bir anlayış çerçevesinde sosyal, politik ve ahlâksal olarak yenilenmesinden yana olan güçleriyle işbirliği güçlenecektir.

Sendikalar sosyalizmde işçi sınıfının en geniş ve özerk örgütleri olarak, yalnız ücretlerin, çalışma ve yaşam koşullarının düzenlenmesinde değil, tüm toplumsal gelişmenin planlanması ve yönetiminde belirleyici bir rol oynayacaktır. İşçi sınıfının çıkarlarını ve etkisini her düzeyde ve dolaysız bir biçimde gerçekleştirmek olanağına kavuşacaklardır. Üretim alanında, belediyeler ve ülke düzeyinde işçilerin etkili bir şekilde yönetime katılmasının aracı olacaklardır.

İşçi sınıfının, emekçilerin politik iktidarını temsil eden sosyalist devlet güçlü devlet olacak; sosyalizmi kararlılıkla koruyacak ve savunacaktır. Sosyalist devletin gücü aynı zamanda daha fazla girişimcilikle, daha az bürokrasiyle, yurttaşlara verilen daha fazla sorumlulukla, yerel yönetimlere, bölgesel yaşama, taban girişimlerine tanınan daha çok yetkiyle, emekçilerin özyönetimini geliştirerek, halkla bütünleşerek artacaktır. Sosyalizm, demokrasinin gelişmesinden yana olan herkesin yararına olacaktır.

Sosyalist Türkiye, ulusal egemenliğini, bağımsızlığını güçlendiren bir dış politika izleyecek, hiçbir askersel pakta girmeyecek, NATO ve Varşova

Paktı'nın karşılıklı dağıtılmasını isteyecektir. Ulusal güvenliğini sağlamaya yönelik, etkili bir savunma gücüne sahip olacaktır. Barışı koruma, nükleer silahsızlanma, yerel çatışmaların barışçı yöntemlerle çözümlenmesi doğrultusunda etkin ve yapıcı bir diyalog politikası izleyecektir. Başta sosyalist ülkeler olmak üzere bütün dünya ülkeleriyle eşit haklı ilişkilerini geliştirecek, enternasyonalist dayanışma için daha güçlü girişimlerde bulunacaktır.

Genel insanlık sorunlarının çözümü için sosyalist Türkiye daha fazla katkı yapabilir bir konuma gelecektir. Barışın, adaletin, demokrasinin, özgürlüğün, uluslararası işbirliğinin egemen olduğu bir dünya için mücadelede daha saygın bir yere sahip olacaktır. Sosyalizm, barışı ve genel insanlık sorunlarının çözümünü savunanları güçlendirecektir.

Türkiye'nin sosyalizme ihtiyacı vardır; çünkü sosyalizmde her şey insan için, insanın mutluluğu içindir.

Halkımızın sosyal adalet, ekonominin gelişmesi, kültürel yenilenme, ulusal eşitsizliğin kalkması, demokrasinin güçlenmesi, barışın korunması ve global sorunların çözümünde yaşamsal çıkarı vardır. Halkımız, bu sorunların köklü çözümü için gelişme yolunu özgürce belirleme hakkına sahiptir. Bu nedenle halkımız Türkiye'de sosyalizmin kurulması yolunu seçecektir. Bu seçim, toplumsal ilerlemenin nesnel gereklerinin, emekçilerin daha iyi bir gelecek için mücadelelerinin sonucu olarak gündeme geliyor.

Kapitalizmden sosyalizme geçişin yolu

Bugünkü duruma temel bir alternatif oluşturan ve kurulması bir zorunluk olan sosyalizmin Türkiye'de maddi ön koşulları vardır. Ama bu, kapitalizmden sosyalizme geçişin kendiliğinden, bir dizi reformun toplamı olarak gerçekleşebileceği anlamına gelmiyor. Kapitalizmden sosyalizme geçiş için, sosyalist devrimin başarılması işçi sınıfı öncülüğünde emekçilerin iktidarının kurulması zorunludur. Bir dizi ara aşamalardan oluşan sosyalist devrim süreciyle kapitalizmden sosyalizme geçilmesi, işçi sınıfının ve emekçilerin eseri olacaktır. Sosyalizm ancak işçi sınıfının ve geniş halk yığınlarının özgür isteği, bilinci, kararlı ve örgütlü gücü ile gerçeklik kazanabilir.

Sosyalizmin maddi önkoşullarının varolması, öte yandan, devrimin nesnel ve öznel koşullarının oluşmasından henüz uzak olduğumuz gerçeğini ortadan kaldırmıyor. Bu koşulların çok değişik etkenlerinin etkisiyle hızla oluşabileceği ise unutulmamalıdır. Bu koşulların oluşmasını hızlandırmaya elverişli bir politik güçler oranı, demokrasi, demokratikleşme sürecini

ilerletme, demokrasiye antiemperyalist ve antitekel bir içerik kazandırma mücadelesiyle ortaya çıkabilir. Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin bugünkü aşamadaki stratejisi böyle bir güçler oranını yaratmaya yöneliktir.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi, bugünkü koşullarda gerek barış ve demokrasi için mücadelenin, gerekse Barış ve Demokratik Yenilenme Programı'nı yaşama geçirmenin devrimci dönüşümler için koşullarının olgunlaşmasını hızlandırmaya elverişli bir politik güçler oranını ortaya çıkarabileceğini öngörüyor. Bu durum egemen burjuvaziyi iktidardan uzaklaştırmak, antiemperyalist, antitekelci devrimci dönüşümler açısından gerekli olan ve sosyalizme giden yolu açacak devrimci bir iktidara yönelmek için yeni olanaklar yaratacaktır.

Halk yığınlarının eylemliliğinin yükseldiği, yeni bir politik güçler oranının oluştuğu yeni bir durum, işçi sınıfının ağırlıkta olduğu bir hükümetin kurulmasına yol açabilir. Antiemperyalist, antitekel devrimci dönüşümleri gerçekleştirmek mücadelesinde işçi sınıfının ağırlığa sahip olduğu hükümet, devletin halka ve hükümetin devrimci politikasına karşı kullanılmasını engellemek için gerekli önlemleri alacaktır. Ordu, polis ve yargı mekanizmasında, idari aygıtta ve kitle haberleşme araçlarında demokratik düzenlemelere gidecektir. Bu süreçte karşılaşılan emperyalizmin ve tekellerin şiddetli direnişinin etkisizleştirilmesi ve antiemperyalist, antitekelci dönüşümleri ilerletmekten yana en geniş güçlerin devrimci iktidarının oluşması, işçi sınıfının konumunu ve öteki emekçilerle bağlaşıklığını güçlendirme olanağını verecek, devrimci süreci ilerletmek için daha elverişli koşullar ortaya çıkacaktır. Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin politikası, işçi sınıfına ve emekçilere, antiemperyalist ve antitekelci doğrultudaki ekonomik ve politik çıkarları için mücadele içinde sosyalizmin zorunluluğunu, sosyalizme geçmek için işçi sınıfı ve emekçilerin iktidarını kurmak amacıyla mücadele etmenin gereğini onların kendi deneyimleri temelinde kavratmaya yönelik olacaktır. Komünist Partisi'nin etkisi arttığı ölçüde işçi sınıfı ve halkın çoğunluğu da sosyalizmi isteyecektir.

Demokrasiyi savunarak ve sürekli güçlendirerek antiemperyalist, antitekelci dönüşümleri derinleştiren her adım, aynı zamanda sosyalizme götüren bir adım olacaktır. Emperyalizmin ve tekellerin gücü sınırlandığı, işçi sınıfı ve emekçilerin konumları güçlendiği, demokrasinin sınırları genişlediği ölçüde sosyalizme giden yol açılmış olacaktır. Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin görüşüne göre, sosyalist devrim sürecinin birbirine bağlı gelişme aşamalarında antiemperyalist ve antitekelci demokratik dönüşümlerle sosyalist dönüşümler içiçe geçecektir.

Demokrasiden sosyalizme uzanan yolun nasıl olacağı, somut olarak hangi aşamalardan geçeceği, şematik bir plana göre değil, işçi sınıfının ve

emekçilerin aktif ve yaratıcı girişimlerinin ürünü olarak gerçekleşecek, somut biçim ve özellikler kazanacaktır. Bu, hem Türkiye Birleşik Komünist Partisi ve diğer sol ve demokratik güçlerin etkisine, kuracakları bağlaşığın kapsamına ve istikrarına, hem de karşı devrimin direnç gücüne bağlıdır.

İşçi sınıfı ve emekçiler sınıf mücadelesinin her aşamasında her türlü mücadele taktik ve biçimlerini uygulamaya hazır olmanın gerektiğini akıldan çıkarmamalıdır.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi, devrimci yolun bir iç savaşa dönüşmeksizin gerçekleşmesini amaçlıyor. Partinin bugünkü stratejisi, aynı zamanda devrimin barışçı yolunun kazanılması stratejisidir. Tarihsel deneyim, emperyalizmin, gericiliğin ve militarizmin sömürü düzenini tehlikede görünce, terör, darbe ve her türlü araç ve yöntemle devrimci süreci durdurmaya çalıştığını gösteriyor. İşçi sınıfı ve emekçiler, iç ve dış gericiliği kanlı şiddete başvurmaktan alıkoyacak bir politik güçler oranını, caydırıcı güçte ezici bir çoğunluğu oluşturarak, barışçı yolu kazanma ve güvenceye almak için her çabayı göstermeli, daha bugünden buna yönelik geniş demokratik bağlaşıklar oluşturmayı amaçlayan bir politikayı gerçekleştirmelidir.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi, Türkiye'de köklü toplumsal değişiklikler üzerine, kapitalizmden sosyalizme geçiş ve sosyalist Türkiye üzerine bütün sol güçlerle tartışmaya, ülkemiz koşullarına, işçi sınıfı ve emekçilerin çıkar ve görüşlerine en uygun çözümleri birlikte arayıp bulmaya hazır olduğunu açıklar.

KOMÜNİST PARTİSİ

Türkiye Birleşik Komünist Partisi işçi sınıfımızın devrimci politik örgütüdür.Ülkemizde ve dünyada tarihsel deneyim, işçi sınıfı ve emekçilerin mücadelesinin bugünkü ve gelecekteki amaçlarına varabilmesinde komünist partisinin vazgeçilmez rolü olduğunu kanıtlamıştır. Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin varlığı, karakteri, özellikleri ve yaşam normları işçi sınıfının tarihsel misyonundan kaynaklanır.

İşçi sınıfının tarihsel misyonu, devrimci bir süreç içinde sosyalizmi ve komünizmi kurmak, insanın insan tarafından sömürülmesine son vermek, böylece sosyal barışı ve uyumu sağlamak, sınıf farklarını ortadan kaldırmaktır. İşçi sınıfının tarihsel misyonu aynı zamanda tüm insanlığı, uygarlığı ve gezegenimizi nükleer bir cehennemde yok olmaktan kurtarmak, genel insanlık çıkarlarını korumak, toplumsal gelişmenin, barışın egemen olduğu bir dünyada gerçekleşmesini sağlamaktır.

İşçi sınıfı kendi sınıf çıkarlarının ancak ulusal ve genel insani çıkarlarla uyum içinde gerçekleşebileceği gerçeğinden hareket ediyor. İşçi sınıfı kendi sınıfsal çıkarlarının yanısıra tüm emekçilerin çıkarlarını savunuyor; işçi sınıfının komünist partisi onların politik temsilcisi olma görevini üstleniyor. Herşeyden önce işçi sınıfına, onun içinde modern sanayi işçilerine ve en yeni teknolojiyle çalışan kesimlere yönelen Türkiye Birleşik Komünist Partisi, aydınlar, ücretli orta katmanlar arasında, gençlik ve kadınların içinde, emekçi köylülük ve Kürt halkı saflarında örgütlenmeye

özel önem veriyor. TBKP, toplumun ezici çoğunluğunu barış, ulusal bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelesine kazanmaya çalışıyor.

Ülkemizin uzak ve yakın tarihi, nesnel bir zorunluluğun ürünü olan işçi sınıfımızın komünist hareketinin baskı ve zorbalıkla durdurulamayacağının sayısız kanıtlarıyla doludur.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi, bundan böyle de komünist hareketin yetmiş yıla varan devrimci mücadele geleneğini, her durumda artan bir kararlılıkla sürdürecek ve geliştirecektir.

Komünist hareketin örgütsel yaşamını illegal bir biçimde sürdürmesi, hiçbir zaman komünistlerin öznel tercihlerinin bir sonucu olmamıştır. Komünistler, her zaman son derece kısıtlı yasal olanakları bile kullanmaktan yana tutum almışlar, bunun örneklerini vermişlerdir.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi, emperyalizmin ve iç gericiliğin çok yönlü, yıkıcı saldırılarına karşı uyanıklığı elden bırakmamak, Parti'nin varlığını, devrimci kimliğini ve çalışmasının sürekliliğini bu saldırılara karşı güvenceye almak için gerekli önlemleri almanın zorunluluğundan hareket ediyor.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi kendisini öteki demokratik ve sol partilerden ayrıcalıklı görmez; ayrıcalıklı bir konum elde etmeye çalışmaz. Komünist Partisi herhangi bir ayrıcalık iddiası ile değil, ayırdedici özelliklerine dayanarak barış, ulusal bağımsızlık, demokrasi ve toplumsal ilerleme mücadelesine katkısını yapar. TBKP, bu mücadelenin sorumluluğu gereğince gücünü geliştirir ve yol gösterici görevini yerine getirir. Her durumda işçi sınıfının, emekçilerin yaşamsal çıkarlarını savunmak; kapitalizmin devrimci yoldan aşılması ve sosyalizmin kurulması amacına sahip olmak; Marksizm-Leninizm teorisi ışığında politika yapabilmek ve örgüt yaşamını kurabilmek ve enternasyonalist konumlarda dünya komünist hareketi içinde yeralmak gibi en temel ayırdedici özellikler Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin özgün kimliğini belirliyor.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi, sosyalizmin kuruluş sürecine durağan olarak bakmıyor. Partinin sosyalizm anlayışı, bugünden işçi sınıfının ileri kesimlerinden başlayarak, toplumsal ilerleme güçlerine benimsetilebilir. Parti, bilimsel sosyalizm fikirlerinin yayılmasını, sosyalist ülkelerin tarihsel kazanımlarının somut ve gerçekçi bir temelde tanıtılmasını ve ülkemizde kurulacak sosyalizmin, sosyalizme devrimci geçişin özgül çizgileriyle anlatılmasını, sosyalizmi benimsetmenin temel içeriği olarak belirliyor.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi, politikasını Marks, Engels, Lenin'in bilimsel teorisine dayandırıyor. Komünistlerin dünya görüşü olan Marksizm-Leninizm, her türlü kalıpçı yaklaşımı reddeden diyalektik yöntem, antikomünizm ile mücadelede, nükleer bir savaş tehlikesinin boyutlarını ve

kaynağını gösterebilmekte, demokrasiyi kazanmak için önümüzdeki politik görevleri kavratabilmekte, sosyalizm perspektifini dikkat merkezinde tutabilmekte en etkili araçtır. En zor ve karmaşık koşullarda bile, komünistlerin sarsılmaz tarihsel iyimserliği bu devrimci teorinin sağlam temellerine dayanır.

Marksizm-Leninizm kapalı bir sistem ya da genel ilkeler toplamı değil, uluslararası komünist hareketin pratiği ile bağlı olarak sürekli ve her yönüyle gelişen geliştirilmesi gereken bir teoridir. Türkiye Birleşik Komünist Partisi, Marks, Engels ve Lenin'in teorisini ülkemizin mücadele koşullarına, ulusal özelliklerine uygulayarak geliştirmekle görevlidir. Öteyandan teorinin gelişmesi, sosyalist ülkelerin, komünist ve işçi partilerinin, dünya devrimci hareketinin, antiemperyalist demokratik yığın hareketlerinin, barış hareketinin deneyimleri, doğa ve toplum bilimlerinin vardıkları sonuçlar genelleştirilerek sağlanmalıdır.

Marksizm-Leninizmin teorisini sürekli öğrenmek, kılavuz edinmek, bu teoriyi yaratıcılıkla geliştirmek ve öğretmek, yaymak her komünist partisinin görevidir. TBKP, gerçek üzerinde hiçbir partinin tekeli olmadığı görüşünden yola çıkarken, en zengin deneyime sahip olan SBKP'nin deneyim ve bilimsel çabalarının özel bir önem taşıdığını dikkate alıyor.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi, Marksizm-Leninizmin pratikte defalarca sınanmış ilkelerini kararlılıkla gözetecek, ilkesel konumlarını, ilkelerinin yaşamla olan ayrılmaz bağlarını gözden uzak tutmaksızın titizlikle koruyacaktır.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi Marksizm-Leninizmin toplumsal pratiğin sınavından geçmiş bütün ilkelerini eskimiş ve geçersiz sayan görüşleri de, Marks, Engels ve Lenin'in bütün fikirlerini donmuş bir kalıp olarak ele alan yaklaşımları da reddeder. Parti, Marksist teorinin gelişmesinde süreklilik ve yenilenmenin içiçe geçtiğini, Marksizmin toplumsal pratiğin yarattığı deneyim zenginliğine, geçmişin kültür mirasında ve günümüzün insan düşüncesinde değerli herşeye açık olduğunu vurgular.

Parti içi eğitim ve yaratıcı bir teorik çalışmayla kadroların ideolojik yetkinliğinin artması, özellikle iki partinin birleştiği, yeni yaklaşımlar ve yeni bir stratejik çizgi gelîştirdiği koşullarda merkezi bir öneme sahiptir. Ayrıca Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin günümüzde ağır baskı koşulları ve yeni politik, örgütsel görevlerin getirdiği yeniden yapılanma sorunuyla karşı karşıya olması, genç komünistlerin partiye girmesinin hızlanması bu önemi daha da artırıyor.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi, ideolojik mücadelesini günümüzde emperyalizmin en saldırgan ve serüvenci güçlerinin ve işbirlikçilerinin barışı ve demokrasiyi tehdit eden ideolojilerine karşı yöneltmenin zo-

runluluğunu vurgular. Bu durum, Marksizm-Leninizm ile değişik sınıfsal içerikteki tüm öteki ideolojik akımlar arasındaki farkları gözden kaçırmaksızın bu saldırgan ve demokrasi düşmanı ideolojilere karşı ortak fikir temelleri geliştirmek gibi zor bir görevi gündeme getiriyor. Bununla bağlı olarak işçi sınıfı demokratizminin ve hümanizminin derinlemesine geliştirilmesi ve yaşam bulması gerekiyor.

Parti stratejisinin bilimsel temellere dayandırılmasında titizlik artırılmalı, parti politikası, Marksist-Leninist teori, partinin mücadele deneyimi ve kitlelerle kurulan canlı bağlar temelinde sürekli geliştirilmelidir.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin tüm çalışması kitlelerle bağların güçlendirilmesine yönelik olmalı; partinin ideolojik çalışması, herşeyden önce kitlesel politik çalışmayı iyileştirmeyi amaçlamalıdır. Parti farklı katmanlardan, farklı politik ve ideolojik konumlardan insanlara kendi deneyimleri temelinde parti politikasının doğruluğunu göstermeyi amaçlamalıdır. Kitlelerden öğrenmesini bilen bir parti, kitlelerin öğrenmesine yardımcı olabilir. Parti, politik hedeflerinin kitleler içinde yaygınlaştırılmasını, işçi sınıfı ve emekçilerin kendi ortak çıkarlarının en iyi bilincine varabilecekleri pratik eylemleri desteklemekle, bu eylemleri güçlendirmekle birleştirmelidir. Her düzeydeki parti örgütü, herşeyden önce politik bir organ olarak, bu görevleri gerçekleştirebilecek duruma gelmeli, kendi çalışma alanında gerekli inisiyatife sahip olmalı, kitlelere politik önderlik etme niteliklerini yükseltmelidir.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi, politikası doğrultusunda hareket edebilme, bağlaşıklık kurabilme politik inisiyatif geliştirme yeteneğini, eylem dinamizmini, kitleleri seferber edebilme gücünü planlı olarak geliştirmeyi politik yönetim faaliyetinin en önemli görevleri arasında görüyor.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi, kendisine kulak veren gençlerin kendi özgün deneyimleri temelinde, partinin politikası doğrultusunda, ama partiden bağımsız, partisel örgütlenmeden farklı yapılanma ve biçimlerle, tartışma ve eylemlerini, kültür etkinliklerini gerçekleştirmeye yönelik örgütlenmelerinde yardımcı olacaktır.

Demokrat ve yurtsever gençlik hareketinin en geniş politik ve yığınsal bir çerçevede gelişmesi için Türkiye Birleşik Komünist Partisi gençliğe arkadaşça her türlü desteği verecektir. Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin örgütsel yapısı ve etkinliğinin ilkeleri (demokratik merkeziyetçilik), komünistlerin Marksist-Leninist dünya görüşü ve ortak politik amaçlarıyla belirlenir.

Ülkede demokrasi için mücadele veren Türkiye Birleşik Komünist Partisi, kendi yapısının da demokratik bir temelde geliştirilmesine önem veriyor. TBKP, parti içi demokrasinin illegal koşullarda dahi yalnız işletilmekle kalmayıp planlı olarak genişletilmesini politik görevlerimizi başarmanın vaz-

geçilmez koşulu olarak görüyor. Her üyenin Parti'nin politikasını belirlemesine katkıda bulunması hem hakkı hem görevidir. Ancak bu gerçekleştirilirse, genel ilkelere değil, partinin bu ilkeler temelindeki politikasına yandaş kazanma anlayışı gerçekleştirilebilir.

Parti'nin kollektif zekasına her zamankinden fazla ihtiyaç vardır. Yukardan aşağı ve aşağıdan yukarıya görüş alışverişi ve bilgi akışı düzenli işlemelidir. Zorunlu gizlilik dışında açıklık ilkesini gerçekleştirmek esas alınmalıdır. Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin politik iradesini oluşturma ve bütünleştirmeye yönelik olarak parti içi tartışmalar özgürce, planlı ve düzenli bir şekilde örgütlenmelidir. Her düzeyde yönetimler örgütlü olarak tartışmaya katılmalıdır. Bu yöntem, hem tartışmalı ve açık sorunlar için hem de önemli politik kararların eşiğinde uygulanmalıdır. Parti yayınlarında bu kapsamda tartışma olanakları yaratılmalı, değişik görüşlerin yansıtılmasına özen gösterilmelidir. Merkez Komitesi bütün eleştiri ve önerileri titizlikle ele alıp değerlendirmeli, zaman zaman bu tartışmalara katılarak parti çizgisini, partinin temel görüşlerini açıklayarak yönlendirici katkıda bulunmalıdır. Tartışma, tartışma için yapılmamalı, somut kararlara yönelik olarak sorunları aydınlatmayı amaçlamalıdır. Partiyi daha yüksek etkinlik ve girişimlere yetenekli kılmalı, mücadele gücünü artırmalıdır. Eleştiri açık ve kesin, ama yoldaşça ve dostça olmalı, parti birliğini ve otoritesini güçlendirmeye hizmet etmelidir.

Yüksek derecede örgütlü iktidar ve hegemonya olanaklarına sahip egemen güçlere karşı mücadele edebilmek için, Türkiye Birleşik Komünist Partisi, geniş parti içi demokrasiyi eylemde birlik ve merkeziyetçilik ile birleştirmelidir. Fraksiyonların, yani parti disiplininden farklı bir davranış disiplinine sahip olan grupların oluşturulması, hem parti içi demokrasiye, hem de partinin hareket birliğine zarar verir. Yönetimlerin, yöneticilerin hesap verme yükümlülüğü ile üst yönetimlerin kararlarının bağlayıcılığı birbirini tamamlamalıdır. Demokratik olarak geliştirilen politika tam bir birlik içinde uygulanmalıdır. Disiplin, mutlak surette bilinçli disiplin olarak geliştirilmelidir. Kollektif yönetim ve davranış, kişisel sorumlulukla bağlanmalıdır. Yoldaşça güven, karşılıklı yardımlaşma, eleştiri ve özeleştiri, açıklık, devrimci uyanıklık, komünist ahlâk ilkeleri parti yaşamını belirlemelidir.

Temel örgütler, Türkiye Birleşik Komünist Partisi'ni işçi sınıfıyla, emekçilerle, aydınlarla, gençlik ve kadınlarla bağlayan halkalardır. Komünistlerin parti yaşamına katıldığı politik yuvalardır. Parti temel örgütleri, özellikle işyeri örgütleri, kitlelerin mücadelesini politik olarak yönetebilecek şekilde güçlendirilmeli, mücadele deneyimleri üst yönetimlerce sürekli genelleştirilmelidir.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin yeniden yapılanma sürecine bağlı olarak, üst yapılarda bürokratizme düşmeden kurumlaştırmaya gidilmelidir.

Kadrolarda, sağlam, inançlı bir öz ile yeniliğe açık, yaratıcı, esnek düşünme ve davranma yeteneklerini birleştirebilen bir kişiliği geliştirmek amaçlanmalıdır. Kendi başına davranabilme, girişimcilik, sorumluluk üstlenme özelliklerinin gelişmesi teşvik edilmelidir.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi halkın ayrılmaz bir parçası, Türk ve Kürt devrimcilerinin partisidir. Parti, halkın çıkarları için, barışı korumak ve demokrasiyi kazanmak için, ulusal bağımsızlık ve egemenlik için, ülkemizin ulusal çıkarları için, sosyalist bir Türkiye için mücadele eden ulusal bir güçtür. TBKP ülkemizin, Türk ve Kürt uluslarının çıkarlarının en içten en tutarlı, en aktif savunucusudur; en kararlı yurtsever güçtür.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi, aynı zamanda, dünya devrimci hareketinin ayrılmaz bir parçası, proletarya eneternasyonalizminin kararlı bir savunucusudur. Proletarya enternasyonalizmi bütün ülkelerin işçi sınıfının, dünya devrimci güçlerinin ortak çıkar ve ülkülerinin, uluslararası dayanışmasının ifadesidir.

Günümüzde enternasyonalist dayanışmanın kapsamı genişlemiştir. Yalnız komünist ve işçi hareketi arasında değil, devrimci demokratik partiler, antiemperyalist hareketler, demokratik yığın hareketleri, barış düşüncesinden yana olan tüm güçler arasında da enternasyonalist dayanışmanın ve işbirliğinin geliştirilmesi zorunludur. Proletarya enternasyonalizmi bu dayanışmanın tarihsel kökeni ve günümüzde canlı bir bileşenidir.

Nicel ve nitel gücünü artıran, giderek daha önemli roller üstlenen dünya komünist hareketi, toplumsal ilerlemenin itici gücü, dünya barışının en temel güvencesidir. Dünya komünist hareketinin birliği, mücadele koşullarının, görevlerinin, değerlendirme ve görüşlerin farklılaşmasının doğal olarak yol açtığı çeşitliliği içeren bir birliktir. Partilerin bağımsızlığı, eşit haklılığı, birbirlerinin iç işlerine karışmazlığı temelinde sınıfsal dayanışma ve ortak amaçlar uğruna eylem birliğidir. Bu temelde çeşitli biçimlerle birliğe katkıda bulunmak Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin görevidir.

Ülkenin önünde duran sorunların çözümünde işçi sınıfının üzerine düşen katkıyı yapması ve politik yaşamda layık olduğu ağırlığa sahip olması, önemli ölçüde güçlü bir komünist partisinin varlığına bağlı kalacaktır. Önümüzdeki stratejik aşamanın temel görevlerinden birisi Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin legale çıkması ve güçlü bir kitle partisi durumuna gelmesidir. Ülkenin bugünü ve yarını için doğru görüşler ileri sürmesine, toplumda rolünün artmasına ve bu role uygun beklentilere yanıt getirmesine TBKP'nin bu programı ve politikası temel olacaktır.

Günümüzde, gerek eylem dinamizmi gerekse fikir gücünü harekete geçirme potansiyeli bakımından ciddi sınavlardan geçecek olan parti, örgütsel olarak yeterince sağlam ve ideolojik, politik, kültürel olarak yete-

rince etkileyici olabilmeli; genel demokratik hareketlerde en geniş güçlerin birlikteliğini yaratmayı başarırken devrimci kimliğini de netlikle ortaya koyabilmelidir. Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin kimliği, işçi sınıfının devrimci partisi, barışın ve demokratizmin partisi, yurtseverlik ve enternasyonalizmin, aklın, hümanizmin ve sosyalizmin partisi olmasında ifadesini bulmaktadır; her zaman da bulacaktır.